

Regeringens proposition

1979/80: 58

om fortsatt reformering av inkomstskatten, m. m.

beslutad den 8 november 1979.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

INGEMAR MUNDEBO

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag om en fortsatt reformering av inkomstskatten. Marginalskattesänkningar föreslås för 1980 års inkomster mellan ca 35 000 kr. och 116 000 kr. Den största sänkningen, med 4 procentenheter, genomförs i skikten mellan 58 000 kr. och 75 000 kr. Vidare föreslås att en marginalskattespärr införs, enligt vilken den sammanlagda statliga och kommunala marginalskatten inte får överstiga en viss gräns. Denna föreslås utgöra 80 % i inkomstkikt upp till 30 basenheter – 174 000 kr. år 1980 – och 85 % för inkomstdelar därutöver. Den gällande regeln om begränsning av det totala skatteuttaget, den s. k. 80/85-procentregeln, föreslås anpassad till marginalskattetaket.

I propositionen redovisas den lagtekniska regleringen av den reform av det kommunala skatteunderlaget som utgjorde ett led i propositionen om den kommunala ekonomin (prop. 1978/79:95). Grundavdraget vid den kommunala inkomsttaxeringen föreslås i det sammanhanget höjt från 4 500 kr. till 6 000 kr., medan det statliga grundavdraget föreslås slopat. Den särskilda skattereduktionens storlek anpassas till de nya reglerna för grundavdragen och en teknisk anpassning av den statliga inkomstskatteskalan genomförs.

Även utformningen av folkpensionärernas skattelättnader behandlas i propositionen. För år 1980 föreslås en höjning av det extra avdraget. Vidare läggs förslag fram om deklaraionspliktsgränsen för folkpensionärer vid 1980 års taxering.

Slutligen föreslås i propositionen att avgift för arbetslöshetsförsäkring, som tidigare har varit avdragsgill endast inom ramen för det s. k. kapitalförsäkringsavdraget, skall få dras av från inkomsten i förvärvskällan.

De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 1980.

1 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt¹

dels att 8 §, 9 § 2 och 3 mom., 10 § 1 mom. samt 11 § 1 mom. skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i lagen skall införas en ny paragraf, 10 a §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 §²

Skattskyldig fysisk person, som varit här i riket bosatt under beskattningsåret, äger att å den taxerade inkomsten åtnjuta statligt grundavdrag, varvid 48 § 2 och 3 mom. samt 49 § kommunalskattelagen skola äga motsvarande tillämpning.

Förening, som är hänförlig under 53 § 1 mom. första stycket e) kommunalskattelagen, äger att från den taxerade inkomsten åtnjuta statligt grundavdrag med 2 000 kronor.

9 §

2 mom.³ För skattskyldig fysisk person, som varit här i riket bosatt under hela eller någon del av beskattningsåret, utgöres den beskattningsbara inkomsten av den taxerade inkomsten, minskad med det statliga grundavdrag, vartill den skattskyldige är berättigad. Den beskattningsbara inkomsten skall angivas i helt hundratals kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till helt hundratals kronor, bortfaller.

Finnes skattskyldigs skatteförmåga hava varit väsentligen nedsatt av anledning, varom i 50 § 2 mom. andra, tredje eller fjärde stycket kommunalskattelagen (1928: 370) förmäles, må efter taxeringsnämndens eller, om besvär anförts eller ock särskild framställning därom gjorts senast den 30 juni året näst efter taxeringsåret, läns-

2 mom. *Har skattskyldig varit bosatt här i riket under hela eller någon del av beskattningsåret och har skatteförmågan varit väsentligen nedsatt av sådan anledning, som anges i 50 § 2 mom. andra, tredje eller fjärde stycket kommunalskattelagen (1928: 370), får efter taxeringsnämndens eller, om besvär anförts eller särskild framställning därom gjorts senast den 30 juni året näst efter taxeringsåret, länsrättens prövning den skattskyldiges taxerade inkomst minskas med avdrag enligt bestämmelserna i nämnda lagrum. Vad härefter återstår avrundas nedåt till helt hundratals kronor och utgör beskattningsbar inkomst.*

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 770.

² Senaste lydelse 1977: 573.

³ Senaste lydelse 1979: 171.

Nuvarande lydelse

rättens *beprövande* den skattskyldiges taxerade inkomst minskas, *förutom med statligt grundavdrag*, med *ytterligare* avdrag enligt bestämmelserna i nämnda lagrum.

Vad härefter återstår avrundas nedåt till helt hundratal kronor och utgör *för skattskyldig, som nu nämnts*, beskattningsbar inkomst.

För förening som äger rätt till grundavdrag enligt 8 §, utgöres den beskattningsbara inkomsten av den taxerade inkomsten minskad med statligt grundavdrag.

3 mom.⁴ Ha makar, som under beskattningsåret levt tillsammans och under någon del därav varit bosatta här i riket, båda haft taxerad inkomst, skall beskattningsbar A-inkomst och beskattningsbar B-inkomst för dem båda beräknas enligt följande.

Med A-inkomst förstås inkomst av tjänst, dock icke periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt som avses i 31 § kommunal-skattelagen, samt inkomst av jordbruksfastighet och rörelse om den skattskyldige varit verksam i förvärvskällan i ej blott ringa omfattning. Med B-inkomst förstås övriga inkomster.

Beskattningsbar A-inkomst *utgöres* av det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges A-inkomst minskat med allmänna avdrag, förlustavdrag, *grundavdrag* och sådant avdrag *utöver grundavdrag* som avses i 2 mom. *andra* stycket. Beskattningsbar A-inkomst avrundas nedåt till helt hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till helt hundratal kronor, bortfaller.

Beskattningsbar B-inkomst *utgöres* av skillnaden mellan den skattskyldiges beskattningsbara inkomst, beräknad enligt 2 mom., och den beskattningsbara A-inkomsten.

Föreslagen lydelse

rättens *beprövande* den skattskyldiges taxerade inkomst minskas, *förutom med statligt grundavdrag*, med *ytterligare* avdrag enligt bestämmelserna i nämnda lagrum.

Vad härefter återstår avrundas nedåt till helt hundratal kronor och utgör *för skattskyldig, som nu nämnts*, beskattningsbar inkomst.

För förening som äger rätt till grundavdrag enligt 8 §, utgöres den beskattningsbara inkomsten av den taxerade inkomsten minskad med statligt grundavdrag.

3 mom.⁴ Ha makar, som under beskattningsåret levt tillsammans och under någon del därav varit bosatta här i riket, båda haft taxerad inkomst, skall beskattningsbar A-inkomst och beskattningsbar B-inkomst för dem båda beräknas enligt följande.

Med A-inkomst förstås inkomst av tjänst, dock icke periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt som avses i 31 § kommunal-skattelagen, samt inkomst av jordbruksfastighet och rörelse om den skattskyldige varit verksam i förvärvskällan i ej blott ringa omfattning. Med B-inkomst förstås övriga inkomster.

Beskattningsbar A-inkomst *utgöres* av det sammanlagda beloppet av den skattskyldiges A-inkomst minskat med allmänna avdrag, förlustavdrag och sådant avdrag som avses i 2 mom. *första* stycket. Beskattningsbar A-inkomst avrundas nedåt till helt hundratal kronor, så att överskjutande belopp, som icke uppgår till helt hundratal kronor, bortfaller.

Beskattningsbar B-inkomst *utgöres* av skillnaden mellan den skattskyldiges beskattningsbara inkomst, beräknad enligt 2 *eller* 4 mom., och den beskattningsbara A-inkomsten.

Nuvarande lydelse

10 §

1 mom.⁵ Statlig inkomstskatt utgår för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser med viss i särskild ordning bestämd procent av nedan angivna grundbelopp.

⁴ Senaste lydelse 1970: 163.

⁵ Senaste lydelse 1978: 912.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst icke överstiger 3 basenheter enligt lagen (1977:1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt:

2 procent av den beskattningsbara inkomsten:

när beskattningsbar inkomst överstiger

3 men icke	5 basenheter:	grundbeloppet för	3 basenheter och	4 % av återstoden;
5 " "	6 " "	" "	5 " "	8 % " "
6 " "	7 " "	" "	6 " "	13 % " "
7 " "	8 " "	" "	7 " "	16 % " "
8 " "	9 " "	" "	8 " "	20 % " "
9 " "	10 " "	" "	9 " "	25 % " "
10 " "	11 " "	" "	10 " "	29 % " "
11 " "	12 " "	" "	11 " "	33 % " "
12 " "	13 " "	" "	12 " "	35 % " "
13 " "	14 " "	" "	13 " "	40 % " "
14 " "	16 " "	" "	14 " "	45 % " "
16 " "	20 " "	" "	16 " "	49 % " "
20 " "	30 " "	" "	20 " "	53 % " "
30 basenheter	" "	" "	30 " "	58 % " "

Ändå att statlig inkomstskatt skall uttagas med mer än 100 procent av grundbeloppet, må likväl icke den å någon del av den beskattningsbara inkomsten belöpande skatten uppgå till högre belopp än som motsvarar 58 procent av denna inkomstdel.

Med familjestiftelse avses i denna lag stiftelse, som enligt de för densamma gällande stadgar har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen.

Föreslagen lydelse

10 §

1 mom. Statlig inkomstskatt utgår för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser med viss i särskild ordning bestämd procent av nedan angivna grundbelopp.

Grundbeloppet utgör:

när beskattningsbar inkomst icke överstiger 1 basenhet enligt lagen (1977:1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt:

1 procent av den beskattningsbara inkomsten:

när beskattningsbar inkomst överstiger

1 men icke	4 basenheter:	grundbeloppet för	1 basenhet och	2 % av återstoden;
4 " "	5 " "	" "	4 basenheter och	4 % " "
5 " "	6 " "	" "	5 " "	5 % " "
6 " "	7 " "	" "	6 " "	8 % " "
7 " "	8 " "	" "	7 " "	11 % " "
8 " "	9 " "	" "	8 " "	14 % " "
9 " "	10 " "	" "	9 " "	20 % " "
10 " "	11 " "	" "	10 " "	22 % " "
11 " "	12 " "	" "	11 " "	26 % " "
12 " "	13 " "	" "	12 " "	30 % " "
13 " "	14 " "	" "	13 " "	34 % " "
14 " "	15 " "	" "	14 " "	39 % " "
15 " "	16 " "	" "	15 " "	44 % " "
16 " "	17 " "	" "	16 " "	45 % " "
17 " "	20 " "	" "	17 " "	48 % " "
20 " "	30 " "	" "	20 " "	53 % " "
30 basenheter	" "	" "	30 " "	58 % " "

Ändå att statlig inkomstskatt skall uttagas med mer än 100 procent av grundbeloppet, må likväl icke den å någon del av den beskattningsbara inkomsten belöpande skatten uppgå till högre belopp än som motsvarar 58 procent av denna inkomstdel.

Med familjestiftelse avses i denna lag stiftelse, som enligt de för densamma gällande stadgar har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse**10 a §*

Vid beräkning av statlig inkomstskatt gäller följande i fråga om fysisk person, som varit bosatt här i riket under hela eller någon del av beskattningsåret, och för oskiftat dödsbo efter den som vid sin död var bosatt här.

Statlig inkomstskatt tas inte ut i den mån den tillsammans med kommunal inkomstskatt överstiger 80 procent av någon del av den beskattningsbara inkomsten upp till 30 basenheter och 85 procent av någon del av den beskattningsbara inkomsten därutöver.

Har skattskyldig inkomst som enligt kommunalskattelagen (1928: 370) beskattas i annan kommun än hemortskommunen anses inkomst i hemortskommunen utgöra den högsta delen av den sammanlagda inkomsten. Har skattskyldig inkomst i två eller flera kommuner utom hemortskommunen skall den största av dessa inkomster anses utgöra den högsta delen av den sammanlagda inkomsten i nämnda kommuner. Uppgår inkomst i två eller flera kommuner till samma belopp skall inkomst i den kommun som har den högsta skattesatsen, anses utgöra den högsta delen av den sammanlagda inkomsten. Motsvarande skall gälla vid sådan fördelning som avses i 60 § kommunalskattelagen.

Skall makars inkomster läggas samman enligt 11 § 1 mom, beräknas statlig inkomstskatt med utgångspunkt i de regler som enligt tredje stycket ovan gäller för make

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

som har den högsta A-inkomsten. Bestämmelserna tillämpas därvid som om denne make var skattskyldig även för andra makens B-inkomst. Har makarna skilda hemortskommuner anses hemortskommunen för maken med den högsta A-inkomsten vara makarnas gemensamma. Är makarnas inkomster lika stora skall den kommun där skattesatsen är högst anses som hemortskommun.

11 §

I mom.⁶ Äkta makar, som under beskattningsåret levt tillsammans, taxeras en var för sin inkomst, varvid anvisningarna till 52 § kommunalskattelagen (1928: 370) äga motsvarande tillämpning.

Har vid dylik taxering avdrag, varom i 4 § 1 mom. förmåles, helt eller delvis ej kunnat utnyttjas å den ena makens inkomst, må bristen avräknas å den andra makens inkomst.

Avdrag, som i 9 § 2 mom. andra stycket sägs, beräknas för vardera maken för sig, varvid bestämmelserna i 52 § 1 mom. fjärde och femte styckena kommunalskattelagen (1928: 370) äga motsvarande tillämpning.

Avdrag, som i 9 § 2 mom. första stycket sägs, beräknas för vardera maken för sig, varvid bestämmelserna i 52 § 1 mom. fjärde och femte styckena kommunalskattelagen (1928: 370) tillämpas.

I fall då endast ena maken har beskattningsbar inkomst, beräknas skatten på hans beskattningsbara inkomst utan uppdelning i beskattningsbar A-inkomst och beskattningsbar B-inkomst.

Ha båda makarna beskattningsbar inkomst, beräknas skatten enligt sjätte–nionde styckena.

Har båda makarna beskattningsbar inkomst, beräknas skatten enligt sjätte–åttonde styckena.

Skatt på beskattningsbar A-inkomst beräknas för vardera maken för sig.

Ha makarna enbart beskattningsbar B-inkomst, beräknas skatten på det sammanlagda beloppet av dessa inkomster och fördelas på makarna efter förhållandet mellan de beskattningsbara inkomsterna.

I annat fall sammanlägges beskattningsbar B-inkomst hos make,

Beskattningsbar B-inkomst hos make, som har den lägsta beskattningsbara A-inkomsten, sammanläggs med andra makens beskattningsbara inkomst. Därefter beräknas skatt med tillämpning av 10 § 1 mom. på summan av nämnda B-inkomst och andra makens beskatt-

⁶ Senaste lydelse 1976: 68.

Nuvarande lydelse

som har den lägsta beskattningsbara A-inkomsten, med andra makens beskattningsbara inkomst. Därefter beräknas skatt med tillämpning av 10 § 1 mom. på summan av nämnda B-inkomst och andra makens beskattningsbara inkomst. Skatten på makarnas B-inkomster utgör skillnaden mellan den sålunda beräknade skatten och den skatt som belöper på den i nämnda summa ingående beskattningsbara A-inkomsten. Skatten på B-inkomst fördelas på makarna efter förhållandet mellan deras beskattningsbara B-inkomster. Bestämmelserna i 10 § 3 mom. *skola* därvid *iakttagas*.

Om det sammanlagda beloppet av makars B-inkomster *icke* överstiger 2000 kronor, *skola* dessa inkomster vid tillämpning av detta moment anses som A-inkomst.

Sammanlagda beloppet av skatt på makes beskattningsbara A-inkomst och B-inkomst utgör makes statliga inkomstskatt.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980 och tillämpas första gången vid 1981 års taxering.

2 Förslag till**Lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370)**

Häri genom föreskrivs i fråga om kommunalskattelagen (1928: 370)

dels att 19 §, 46 § 2 mom., 48 § 2 och 3 mom., 53 § 1 mom., punkt 1 av anvisningarna till 20 §, punkt 14 av anvisningarna till 21 §, punkt 2 av anvisningarna till 22 §, punkt 9 av anvisningarna till 24 §, punkt 9 av anvisningarna till 28 §, punkt 9 av anvisningarna till 29 §, punkt 12 av anvisningarna till 32 § samt punkt 2 av anvisningarna till 50 § skall ha nedan angivna lydelse,

dels att i anvisningarna till 33 § skall införas en ny punkt, 6, av nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*19 §¹

Till skattepliktig inkomst enligt denna lag räknas *icke*:

vad som vid bodelning eller eljest på grund av giftorätt tillfallit make eller vad som förvärvats genom arv, testamente, fördel av oskift bo eller gåva;

¹ Senaste lydelse 1978: 944.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

vinst å icke yrkesmässig avyttring av lös egendom i andra fall än som avses i 35 § 3 eller 4 mom.;

vinst i svenskt lotteri eller vinst vid vinstdragning på här i riket utfärdade premieobligationer och ej heller sådan vinst i utländskt lotteri eller vid vinstdragning på utländska premieobligationer, som uppgår till högst 100 kronor;

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år eller utgör föräldrapenning, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller i form av livränta i den mån livräntan är skattepliktig enligt 32 § 1 eller 2 mom., så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller, med nedan angivet undantag, annan ansvarighetsförsäkring eller på grund av skadeståndsförsäkring och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur;

ersättning, som på grund av försäkring jämlikt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring tillfallit den försäkrade, om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 6 000 kronor eller högre belopp för år eller utgör föräldrapenning, så ock sådan ersättning enligt annan lag eller särskild författning, som utgått annorledes än på grund av sjukförsäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller under militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 6 000 kronor eller högre belopp för år, ävensom ersättning, vilken vid sjukdom eller olycksfall tillfallit någon på grund av annan försäkring, som icke tagits i samband med tjänst, dock att till skattepliktig inkomst räknas ersättning i form av pension eller i form av livränta i den mån livräntan är skattepliktig enligt 32 § 1 eller 2 mom., så ock ersättning som utgår på grund av trafikförsäkring eller, med nedan angivet undantag, annan ansvarighetsförsäkring eller på grund av skadeståndsförsäkring och avser förlorad inkomst av skattepliktig natur;

ersättning på grund av ansvarighetsförsäkring enligt grunder som fastställts i kollektivavtal mellan arbetsmarknadens huvudorganisationer till den del ersättningen utgår under de första trettio dagarna av den tid den skadade är arbetsoförmögen och beräknas så att ersättningen uppgår för insjuknandedagen till högst 30 kronor och för övriga dagar till högst 6 kronor för dag;

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

belopp, som till följd av försäkringsfall eller återköp av försäkringen utgått på grund av kapitalförsäkring:

ersättning på grund av skadeförsäkring, dock ej i den mån köpeskilling, som skulle hava influtit därest försäkrad egendom i stället försålts, varit att hänföra till intäkt av jordbruksfastighet, av annan fastighet eller av rörelse eller i den mån ersättningen eljest motsvarar sådan skattepliktig intäkt eller motsvarar sådan avdragsgill omkostnad, vilken är att hänföra till någon av nämnda förvärvskällor;

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeförsäkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke förelegat;

ersättning jämlikt lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 4 500 kronor eller högre belopp för år;

ersättning jämlikt lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare om icke ersättningen grundas på förvärvsinkomst av 6 000 kronor eller högre belopp för år;

periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, i den mån givaren enligt 20 § eller punkt 5 av anvisningarna till 46 § icke är berättigad till avdrag för utgivet belopp;

stipendier till studerande vid undervisningsanstalter eller eljest avsedda för mottagarens utbildning;

studiestöd enligt 2, 3 eller 4 kap. studiestödslagen (1973: 349), internatbidrag, återbetalningspliktiga studiemedel och resekostnadsersättning enligt 6 och 7 kap. samma lag samt sådant särskilt bidrag vilket enligt av regeringen eller statlig myndighet meddelade bestämmelser utgår till deltagare i arbetsmarknadsutbildning samt med dem i fråga om sådant bidrag likställda, och äger i följd härav den bidragsberättigade icke göra avdrag för kostnader som avsetts skola bestridas med bidrag av förevarande slag;

allmänt barnbidrag;

lön eller annan gottgörelse, för vilken skall erläggas skatt enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt;

kontantunderstöd, som utgives av arbetslöshetsnämnd med bidrag av statsmedel;

handikappersättning enligt 9 kap. lagen om allmän försäkring, så ock hemsjukvårdsbidrag, som utgår av kommunala eller landstingskommunala medel till den vårdbehövande;

kommunalt bostadstillägg enligt lagen (1962: 392) om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg till folkpension;

kommunalt bostadstillägg till handikappade;

bostadsbidrag som avses i förordningen (1976: 263) om statliga bostadsbidrag till barnfamiljer, förordningen (1976: 262) om statskommunala bostadsbidrag eller förordningen (1977: 392) om statskommunala bostadsbidrag till vissa folkpensionärer m. fl.;

sådan gottgörelse för utgift eller kostnad som arbetsgivare uppburit från personalstiftelse ur medel, för vilka avdrag icke medgivits vid taxering, vid första tillfälle dylika medel finnas i stiftelsen;

gottgörelse som arbetsgivare uppburit från pensionsstiftelse, till den del

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

stiftelsen ej ägt andra medel för att lämna gottgörelsen än sådana för vilka avdrag icke åtnjutits vid avsättning till stiftelsen:

kompensation av staten för bensinskatt på bensin som förbrukats vid yrkesmässig användning av motorsåg.

Beträffande vissa försäkringsbelopp som utgår till lantbrukare m. fl. gäller särskilda bestämmelser i punkt 16 av anvisningarna till 21 §.

(Se vidare anvisningarna.)

46 §

2 mom.² I hemortskommunen äger skattskyldig, som varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret, därjämte njuta avdrag:

1) för periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk utbetalning, som icke får avdragas från inkomsten av särskild förvärvskälla, i den utsträckning som framgår av punkt 5 av anvisningarna;

2) för påförda egenavgifter i den omfattning som anges i anvisningarna till 41 b §;

3) för premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, till den del avdrag för premien ej medges enligt punkt 2 av anvisningarna till 22 § eller punkt 9 av anvisningarna till 29 §, arbetslöshetsförsäkring samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjuk-kassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2–4 kap. lagen om allmän försäkring;

3) för premier och andra avgifter, som skattskyldig erlagt för försäkringar av följande slag, vilka ägas av honom själv eller, i förekommande fall, hans make eller hans omyndiga barn, nämligen kapitalförsäkring, till den del avdrag för premien ej medges enligt punkt 2 av anvisningarna till 22 § eller punkt 9 av anvisningarna till 29 §, arbetslöshetsförsäkring, om avdrag ej medges enligt nyssnämnda lagrum eller punkt 6 av anvisningarna till 33 §, samt sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjuk-kassa för begravningshjälp, som ej avses i 33 § och som ej utgör sjukförsäkring enligt 2–4 kap. lagen om allmän försäkring;

4) för belopp som den skattskyldige enligt vid självdeklaration fogat intyg eller annat skriftligt bevis under beskattningsåret utgivit för eller tillgodoräknats som underhåll av icke hemmavarande barn intill dess barnet fyllt 18 år eller intill dess det fyllt 21 år om det genomgår grundskola, gymnasieskola eller därmed jämförlig grundutbildning, dock högst med 3 000 kronor för varje barn;

6) för under beskattningsåret av den skattskyldige erlagd avgift avseende annan pensionförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, som äges av arbetsgivare, om försäkringen äges av den skattskyldige.

Har skattskyldig under beskattningsåret varit skyldig erlagga sjömansskatt, skall avdrag för periodiskt understöd, avgift för pensionsförsäkring

² Senaste lydelse 1978: 913.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

och underhållsbidrag, som i första stycket 4) och 6) här ovan sägs, åtnjutas allenast i den mån hänsyn vid beräkningen av sjömansskatt icke tagits till understödet, avgiften eller underhållsbidraget.

Därest skattskyldig endast under en del av beskattningsåret varit här i riket bosatt, skall avdrag, som nu sagts, åtnjutas allenast i den mån det belöper å nämnda tid.

Avdrag för premier och andra avgifter, som avses i första stycket 3) här ovan, må ej för skattskyldig åtnjutas till högre belopp än 250 kronor; dock att, om skattskyldig under beskattningsåret varit gift och levtt tillsammans med andra maken, ifrågavarande avdrag för dem båda gemensamt må åtnjutas med högst 500 kronor. Avdrag, som nu sagts, med högst 500 kronor må vidare åtnjutas om skattskyldig under beskattningsåret varit ogift (varmed jämställes änka, änkling eller fränskild) och haft hemmavarande barn under 18 år.

Avdrag för avgift som avses i första stycket 6) får ej överstiga den skattskyldiges A-inkomst för antingen beskattningsåret eller året närmast dessförinnan och beräknas med hänsyn till storleken av sådan inkomst. I fråga om sådan A-inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse eller som hänför sig till anställning, om den skattskyldige helt saknar pensionsrätt i anställning och icke är anställd i aktiebolag eller ekonomisk förening vari han har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 e femte stycket av anvisningarna till 29 §, får avdraget uppgå till sammanlagt högst 35 procent av inkomsten till den del den icke överstiger tjugo gånger det basbelopp som enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring bestämts för januari månad året närmast före taxeringsåret samt högst 25 procent av den del av inkomsten som överstiger tjugo men icke trettio gånger nämnda basbelopp. I fråga om övrig A-inkomst får avdraget uppgå till högst 10 procent av inkomsten till den del den tillsammans med A-inkomst enligt föregående mening icke överstiger tjugo gånger nämnda basbelopp. I stället för vad som angivits i andra och tredje meningarna av detta stycke får avdraget beräknas till högst ett belopp motsvarande angivet basbelopp jämte 30 procent av inkomst som hänför sig till jordbruksfastighet eller rörelse intill en sammanlagd A-inkomst motsvarande tre gånger samma basbelopp. Avdraget beräknas i sin helhet antingen på inkomst som skall upptagas till beskattning under beskattningsåret eller på inkomst året närmast dessförinnan. Med A-inkomst avses inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt är att anse som A-inkomst. Till A-inkomst räknas även inkomst ombord enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning.

Om särskilda skäl föreligga, får riksskatteverket efter ansökan besluta att avdrag för avgift för pensionsförsäkring får åtnjutas med högre belopp än som följer av bestämmelserna i föregående stycke. Därvid skall dock följande gälla. För skattskyldig, som redovisar inkomst som är att anse som A-inkomst endast av tjänst men som i huvudsak saknar pensionsrätt i anställning, får medges avdrag högst med belopp, beräknat som för inkomst av jordbruksfastighet eller rörelse på det sätt som föreskrivits i föregående stycke. Sådant avdrag får dock icke beräknas för inkomst som härrör från aktiebolag eller ekonomisk förening vari den skattskyldige har sådant bestämmande inflytande som avses i punkt 2 e femte stycket av anvisningarna till 29 §. Har skattskyldig, som drivit jordbruk, skogsbruk

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

eller rörelse, upphört med driften i förvärvskällan och har han under verksamhetstiden ej skaffat sig ett betryggande pensionsskydd, får avdrag beräknas även på sådan inkomst som enligt 9 § 3 mom. andra stycket lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt är att anse som B-inkomst. Avdraget får i detta fall beräknas med beaktande av det antal år varunder den skattskyldige drivit jordbruket, skogsbruket eller rörelsen, dock högst för tio år. Hänsyn skall vid bedömningen av avdragets storlek tagas till den skattskyldiges övriga pensionsskydd och andra möjligheter till avdrag för avgift som avses i första stycket 6). Avdraget får dock ej överstiga ett belopp som för varje år som driften pågått motsvarar tio gånger det basbelopp som enligt lagen om allmän försäkring bestämts för januari månad det år varunder driften i förvärvskällan upphört och ej heller summan av de belopp som under beskattningsåret redovisats som nettointäkt av förvärvskällan och sådan inkomst av tillfällig förvärvsverksamhet som är att hänföra till vinst med anledning av överlåtelse av förvärvskällan. Mot beslut av riksskatteverket i fråga som avses i detta stycke får talan ej föras.

Har skattskyldig erlagt avgift som avses i första stycket 6) men har avdrag för avgiften helt eller delvis icke kunnat åtnjutas enligt bestämmelserna i femte stycket, medgives avdrag för ej utnyttjat belopp vid taxering för det påföljande beskattningsåret. Sådant avdrag får dock icke åtnjutas med belopp som tillsammans med erlagd avgift sistnämnda år överstiger vad som angives i femte stycket.

Oavsett föreskrifterna i de föregående styckena får avdrag för avgift som avses i första stycket 6) ej åtnjutas till högre belopp än skillnaden mellan sammanlagda beloppet av inkomster från förvärvskällor, som äro skattepliktiga i hemortskommunen, och övriga avdrag enligt denna paragraf. Kan avdrag för avgift som avses i första stycket 6) icke utnyttjas i hemortskommunen, må avdrag för återstoden av vad sålunda beräknats åtnjutas i annan kommun med belopp intill den där redovisade inkomsten, i förekommande fall efter andra avdrag enligt denna paragraf som åtnjutes vid taxeringen i kommunen. Vad som sålunda ej kunnat avdragas får den skattskyldige tillgodoföra sig genom avdrag senast vid taxering för sjätte beskattningsåret efter det år då avgiften erlades. Ej heller i sistnämnda fall får avdraget överstiga vad som återstår sedan övriga avdrag enligt denna paragraf åtnjutits.

48 §

2 mom.³ Skattskyldig fysisk person, som varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret, äger att å den i hemortskommunen taxerade inkomsten åtnjuta kommunalt grundavdrag med 4 500 kronor.

Har skattskyldig under beskattningsåret uppburit lön eller annan gottgörelse som utgör skattepliktig inkomst enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt skall grundavdraget

2 mom. Skattskyldig fysisk person, som varit här i riket bosatt under hela beskattningsåret, äger att å den i hemortskommunen taxerade inkomsten åtnjuta kommunalt grundavdrag med 6 000 kronor.

Har skattskyldig under beskattningsåret uppburit lön eller annan gottgörelse som utgör skattepliktig inkomst enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt skall grundavdraget

³ Senaste lydelse 1974: 769.

Nuvarande lydelse

minskas med *en tolfedel* för varje period om trettio dagar för vilken den skattskyldige uppburit beskattningsbar inkomst enligt nämnda lag samt enligt 1 § 2 mom. lagen skattepliktig dagpenning. *Det sålunda beräknade grundavdraget avrundas uppåt till helt tiotal kronor.*

3 m o m.⁴ Skattskyldig fysisk person, som varit här i riket bosatt endast under en del av beskattningsåret, äger i hemortskommunen åtnjuta kommunalt grundavdrag som för varje kalendermånad eller del därav, varunder han varit här i riket bosatt, *utgör en tolfedel av 4 500 kronor.* Härvid gäller bestämmelserna i 2 mom. andra stycket. *Det avdragsbelopp, som sålunda erhålles, avrundas uppåt till helt tiotal kronor.*

Föreslagen lydelse

minskas med *500 kronor* för varje period om trettio dagar för vilken den skattskyldige uppburit beskattningsbar inkomst enligt nämnda lag samt enligt 1 § 2 mom. lagen skattepliktig dagpenning.

3 m o m. Skattskyldig fysisk person, som varit här i riket bosatt endast under en del av beskattningsåret, äger i hemortskommunen åtnjuta kommunalt grundavdrag *med 500 kronor* för varje kalendermånad eller del därav, varunder han varit här i riket bosatt. Härvid gäller bestämmelserna i 2 mom. andra stycket.

53 §

1 mom.⁵ Skyldighet att erlægga skatt för inkomst åligger så framt ej annat föreskrives i denna lag eller i särskilda bestämmelser, meddelade på grund av överenskommelse eller beslut, varom i 72 och 73 §§ sägs:

a) fysisk person:

för tid, under vilken han varit här i riket bosatt:

för all inkomst, som av honom här i riket eller å utländsk ort förvärvats; samt

för tid, under vilken han ej varit här i riket bosatt:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits;

för avlöning eller annan därmed jämförlig förmån, som utgått av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för avlöning eller annat därmed jämförlig förmån, som utgått av annan anställning eller annat uppdrag, i den mån inkomsten uppburits härifrån och förvärvats genom verksamhet här i riket;

för pension enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring till den del beloppet överstiger *4 500* kronor och för annan ersättning enligt nämnda lag;

för pension enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring till den del beloppet överstiger *6 000* kronor och för annan ersättning enligt nämnda lag;

för pension på grund av anställning eller uppdrag hos svenska staten eller svensk kommun;

för belopp, som utgår på grund av annan pensionsförsäkring än tjänstepensionsförsäkring, om försäkringen meddelats i här i riket bedriven försäkringsrörelse;

⁴ Senaste lydelse 1978: 913.

⁵ Lydelse enligt prop. 1979/80: 32.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

för ersättning enligt lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring eller lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring och lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare samt enligt annan lag eller författning, som utgått till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring eller i fall som avses i lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd eller lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän;

för dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa enligt lagen (1973: 370) om arbetslöshetsförsäkring och kontant arbetsmarknadsstöd enligt lagen (1973: 371) om kontant arbetsmarknadsstöd;

för timestudiestöd och inkomstbidrag enligt studiestödslagen (1973: 349);

för annan härifrån uppbyten, genom verksamhet här i riket förvärvat inkomst av tjänst;

för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillbehör till sådan fastighet eller rörelse; samt

för belopp, varmed schablonavdrag för egenavgifter överstigit påförda avgifter, samt restituerade, avkortade eller avskrivna egenavgifter, allt i den omfattning, som anges i anvisningarna till 41 b §;

b) staten:

för inkomst av jordbruksdomäner, skogar samt uthyrda eller med tomt- rätt eller vattenfallsrätt upplåtna fastigheter; samt

för inkomst av rörelse, som ej härflutit av bank- eller försäkringsrörelse eller av kommunikationsverk med tillhörande byggnader och anläggningar eller av industriell verksamhet, som huvudsakligen avser att tillgodose statens egna behov;

c) landsting, kommuner och andra menigheter ävensom hushållningssällskap med stadgar som fastställts av regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

d) akademier, allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar är skyldiga att vara medlemmar, samarbetsorgan för sådana sammanslutningar med ändamål att fullgöra uppgifter som enligt nämnda stadgar ankommer på sammanslutningarna,

sjömanshus, företagareförening som erhåller statsbidrag, regional utvecklingsfond som avses i förordningen (1978: 504) om överförande av vissa uppgifter från företagareförening till regional utvecklingsfond,

allmänna försäkringskassor, erkända arbetslöshetskassor, understödsföreningar som inte bedriver till livförsäkring hänförlig verksamhet, pensionsstiftelser som avses i lagen (1967: 531) om tryggande av pensionsutfästelse m. m., personalstiftelser som avses i samma lag med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, stiftelser som bildats enligt avtal mellan organisationer av arbetsgivare och arbetstagare med ändamål att utge avgångsersättning till friställd arbetstagare eller främja åtgärder till förmån för arbetstagare som blivit uppsagd eller löper risk att bli uppsagd till följd av driftsinskränkning, företagsnedläggelse eller rationalisering av företags verksamhet, sådana ömsesidiga försäkringsbolag som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring,

Allmänna pensionsfonden, Allmänna sjukförsäkringsfonden, Apotekarsocietetens stiftelse för främjande av farmacins utveckling m. m., Bokbranschens Finansieringsinstitut Aktiebolag, Dag Hammarskjölds minnesfond, Fonden för industriellt utvecklingsarbete, Fonden för industriellt

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

samarbete med u-länder, Järnkontoret och SIS-Standardiseringskommissionen i Sverige, så länge kontorets respektive kommissionens vinstmedel används till allmänt nyttiga ändamål och utdelning inte lämnas till delägare eller medlemmar, Nobelstiftelsen, Norrlandsfonden, Skeppsfartens sekundärlånekassa, Stiftelsen Industricentra, Stiftelsen Industriellt utvecklingscentrum i övre Norrland, Stiftelsen för produktutvecklingscentrum i Göteborg, Svenska bibelsällskapets bibelfond, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska bibelsällskapets bibelfond, Svenska Penninglotteriet Aktiebolag, Svenska skeppshypotekskassan, Svenska UNICEF-kommittén, Sveriges exportråd, Sveriges turistråd och Aktiebolaget Tipstjänst:

för inkomst av fastighet;

e) kyrkor, sjukvårdsinrättningar vilkas verksamhet ej bedrivs i vinstsyfte, barmhärtighetsinrättningar, stiftelser som hava till huvudsakligt ändamål att under samverkan med militär eller annan myndighet stärka rikets försvar eller att, utan begränsning till viss familj, vissa familjer eller bestämda personer, främja vård och uppfostran av barn eller lämna understöd för beredande av undervisning eller utbildning eller utöva hjälpverksamhet bland behövande eller främja vetenskaplig forskning, ävensom ideella föreningar som uppfylla i punkt 9 av anvisningarna angivna villkor:

för inkomst av fastighet och av rörelse;

f) svenska aktiebolag och sådana bolag, som enligt särskild författning äro skyldiga att avstå sin vinst, ekonomiska föreningar, samebyar, samfund, stiftelser, understödsföreningar, som bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, verk, inrättningar och andra inländska juridiska personer, dock såvitt gäller sådana juridiska personer som enligt författning eller på därmed jämförligt sätt bildats för att förvalta samfällighet endast om samfälligheten har taxerats såsom särskild taxeringsenhet och avser marksamfällighet eller regleringssamfällighet, samtliga här under f) avsedda bolag, verk och andra juridiska personer i den mån de ej inbegripas under punkterna d) och e):

för all inkomst, som här i riket eller å utländsk ort förvärvats;

g) utländska bolag:

för inkomst av här belägen fastighet;

för inkomst av rörelse, som här bedrivits; samt

för vinst å icke yrkesmässig avyttring av fastighet eller rörelse här i riket eller tillbehör till sådan fastighet eller rörelse.

Riksskatteverket må, om särskilda skäl därtill äro, efter ansökan förklara, att stiftelse eller förening, som har till huvudsakligt ändamål att främja nordiskt samarbete, i fråga om skattskyldighet eller eljest vid tillämpning av denna lag skall anses jämställd med stiftelse eller förening, som ovan i första stycket vid e) angives. Sådant beslut må, när omständigheterna det föranleda, av riksskatteverket återkallas. Över beslut, som riksskatteverket meddelat enligt detta stycke, må klagan icke föras.

Anvisningar

till 20 §

1.⁶ Till skattskyldigs levnads-kostnader, för vilka avdrag enligt denna paragraf ej *medgives*, räknas bland annat premier för egna personliga försäkringar och avgifter till kassor, föreningar och andra sammanslutningar, i vilka den skattskyldige är medlem. *Att i vissa speciella fall avdrag dock får göras för dylika premier och avgifter, framgår av stadgandena i 25 § 1 mom., 33 § och 46 § 2 mom. samt punkt 2 av anvisningarna till 22 § och punkt 9 av anvisningarna till 29 §.*

1. Till skattskyldigs levnads-kostnader, för vilka avdrag enligt denna paragraf ej *medges*, räknas bland annat premier för egna personliga försäkringar och avgifter till kassor, föreningar och andra sammanslutningar, i vilka den skattskyldige är medlem. *Avdrag får dock göras för sådana premier och avgifter i den omfattning som anges i 25 § 1 mom., 33 § och 46 § 2 mom. samt punkt 2 av anvisningarna till 22 §, punkt 9 av anvisningarna till 29 § och punkt 6 av anvisningarna till 33 §.*

Utgifter för representation och liknande ändamål äro att hänföra till omkostnader i förvärvskälla endast om de hava omedelbart samband med verksamheten, såsom då fråga uteslutande är om att inleda eller bibehålla affärsförbindelser och liknande eller då utgifterna avse jubileum för företaget, invigning av mera betydande anläggning för verksamheten, stapelav-löpfung eller jämförliga händelser eller då utgifterna äro att hänföra till personalvård. Avdrag må i det enskilda fallet icke åtnjutas med större belopp än som kan anses skäligt.

till 21 §

14.⁷ Sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskade-försäkring, lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd och lagen (1977: 267) om krigsska-deersättning till sjömän utgör skat-tepliktig intäkt av jordbruksfastig-het om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till jord-bruksfastighet och för sig eller till-sammans med annan sjukpenning-grundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av jordbruksfastighet hänföres under nämnda förutsätt-ningar också ersättning enligt lagen (1956: 293) om ersättning åt smitt-bärare.

14. Sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskade-försäkring, lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd och lagen (1977: 267) om krigsska-deersättning till sjömän utgör skat-tepliktig intäkt av jordbruksfastig-het om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till jord-bruksfastighet och för sig eller till-sammans med annan sjukpenning-grundande inkomst uppgår till 6 000 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av jordbruksfastighet hänföres under nämnda förutsätt-ningar också ersättning enligt lagen (1956: 293) om ersättning åt smitt-bärare.

⁶ Senaste lydelse 1976: 1094.

⁷ Senaste lydelse 1977: 279.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

till 22 §

2.⁸ Till driftkostnad hänföres även speciella skatter och avgifter till det allmänna, såsom till exempel skogsvårdsavgift. Svenska allmänna skatter få icke dragas av (se 20 §).

Avdrag medges för påförda egenavgifter i den omfattning som anges i anvisningarna till 41 b §.

Bestämmelserna i punkt 9 av anvisningarna till 29 § om avdrag för premie för grupplivförsäkring *äger motsvarande tillämpning* beträffande inkomst av jordbruksfastighet.

Bestämmelserna i punkt 9 av anvisningarna till 29 § om avdrag för premie för grupplivförsäkring *och i punkt 6 av anvisningarna till 33 § om avdrag för avgift till erkänd arbetslöshetskassa gäller också* beträffande inkomst av jordbruksfastighet.

till 24 §

9.⁹ Sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd och lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän utgör skattepliktig intäkt av annan fastighet om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till annan fastighet och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av annan fastighet hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956: 293) om ersättning åt medarbetare.

9. Sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd och lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän utgör skattepliktig intäkt av annan fastighet om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till annan fastighet och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 6 000 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av annan fastighet hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956: 293) om ersättning åt medarbetare.

till 28 §

9.¹⁰ Sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd och lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän utgör skattepliktig intäkt av rörelse om sjuk-

9. Sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd och lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän utgör skattepliktig intäkt av rörelse om sjuk-

⁸ Senaste lydelse 1976: 1094.

⁹ Senaste lydelse 1977: 279.

¹⁰ Senaste lydelse 1977: 279.

Nuvarande lydelse

penningen grundas på inkomst, som hänför sig till rörelse och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av rörelse hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare.

Föreslagen lydelse

penningen grundas på inkomst, som hänför sig till rörelse och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår till 6 000 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av rörelse hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare.

till 29 §

9.¹¹ Såsom speciella för rörelse utgående skatter eller avgifter till det allmänna må nämnas vissa tillverkningsskatter, stämpelavgifter, tull- och hamnumgälder m. m. dyl. Däremot få svenska allmänna skatter icke avdragas (se 20 §).

Avdrag medges för påförda egenavgifter i den omfattning som anges i anvisningarna till 41 b §.

Premie för grupplivförsäkring, som tecknats av fysisk person i hans egenskap av utövare av viss rörelse, utgör avdragsgill omkostnad i rörelsen. Om den ersättning, som kan komma att utfalla på grund av försäkringen, utgår efter förmånligare grunder än vad som gäller enligt grupplivförsäkring för befattningshavare i statens tjänst, skall dock endast den del av premien som kan anses motsvara förmåner enligt grupplivförsäkring för nämnda befattningshavare räknas som omkostnad i rörelsen. För den del av premien som i enlighet härmed icke utgör omkostnad i rörelsen erhålles allmänt avdrag under de förutsättningar som angivas i 46 § 2 mom.

Bestämmelserna i punkt 6 av anvisningarna till 33 § om avdrag för avgift till erkänd arbetslöshetskassa gäller också beträffande inkomst av rörelse.

till 32 §

12.¹² Sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd och lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän utgör skattepliktig intäkt av tjänst om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till tjänst och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår

12. Sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring, lagen (1954: 243) om yrkesskadeförsäkring, lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring, lagen (1977: 265) om statligt personskadeskydd och lagen (1977: 267) om krigsskadeersättning till sjömän utgör skattepliktig intäkt av tjänst om sjukpenningen grundas på inkomst, som hänför sig till tjänst och för sig eller tillsammans med annan sjukpenninggrundande inkomst uppgår

¹¹ Senaste lydelse 1976: 1094.

¹² Senaste lydelse 1977: 279.

Nuvarande lydelse

till 4 500 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av tjänst hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare samt annan lag eller författning, som utgått annorledes än på grund av försäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring.

Föreslagen lydelse

till 6 000 kronor eller högre belopp för år. Till intäkt av tjänst hänföres under nämnda förutsättningar också ersättning enligt lagen (1956: 293) om ersättning åt smittbärare samt annan lag eller författning, som utgått annorledes än på grund av försäkring, som nyss sagts, till någon vid sjukdom eller olycksfall i arbete eller på grund av militärtjänstgöring.

Föräldrapenning och vårdbidrag enligt lagen om allmän försäkring utgöra skattepliktig intäkt av tjänst.

Timstudiestöd, inkomstbidrag och vuxenstudiebidrag enligt studiestödslagen (1973: 349), utbildningsbidrag för doktorander och timersättning vid grundläggande utbildning för vuxna räknas som skattepliktig intäkt av tjänst.

Dagpenning från erkänd arbetslöshetskassa och kontant arbetsmarknadsstöd räknas som skattepliktig intäkt av tjänst.

Dagpenning vid utbildning och tjänstgöring inom totalförsvaret räknas som skattepliktig intäkt av tjänst.

Detsamma gäller dagpenning och stimulansbidrag, vilka enligt av regeringen eller av statlig myndighet meddelade bestämmelser utgå till deltagare i arbetsmarknadsutbildning samt med dem i fråga om sådana bidrag likställda.

till 33 §

6. Avdrag medges för avgift till erkänd arbetslöshetskassa. Kan sådant avdrag ifrågakomma i flera förvärvskällor skall det i första hand hänföras till den förvärvskälla där bruttointäkten är störst.

till 50 §

2.¹³ Vid bedömningen av om skattskyldigs inkomst till icke obetydlig del utgjorts av folkpension iakttages följande. Som folkpension räknas icke barnpension eller vårdbidrag. Den omständigheten att folkpension under ett beskattningsår utgått med ett ringa belopp, t. ex. till följd av att folkpensionen icke åtnjutits under hela året, utgör icke hinder mot att medgiva den skattskyldige avdrag. Avgörande för bedömningen i detta fall är huruvida folkpensionen, om den utgått i full utsträckning, utgjort en icke obetydlig del av inkomsten. Som folkpension behandlas även tilläggspension i den mån den enligt lagen om pensionstillskott föranlett avräkning av pensions-tillskott.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer fastställer närmare föreskrifter för avdragsberäkningen enligt nedan angivna grunder.

¹³ Senaste lydelse 1978: 913.

Nuvarande lydelse

Avdraget skall i första hand bestämmas med hänsyn till storleken av den skattskyldiges taxerade inkomst enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Överstiger denna inkomst icke visst högsta belopp, skall avdraget beräknas till vad som behövs för att den skattskyldige icke skall påföras statligt beskattningsbar inkomst. Detta högsta inkomstbelopp motsvarar taxerad inkomst för skattskyldig, som under beskattningsåret icke haft annan inkomst än ålderspension enligt 6 kap. 2 § första stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring och därutöver skattepliktiga intäkter av tjänst om sammanlagt 3 600 kronor samt åtnjutit avdrag endast med 100 kronor enligt 33 § 2 mom. första stycket. För gift skattskyldig, som uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, beräknas det högsta inkomstbeloppet med utgångspunkt från en pension utgörande 77,5 procent av basbeloppet. För övriga skattskyldiga beräknas det med utgångspunkt från en pension utgörande 95 procent av basbeloppet. Sistnämnda beräkningsgrund gäller också om gift skattskyldig under viss del av beskattningsåret uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, och under återstoden av året uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make saknar folkpension.

Föreslagen lydelse

Avdraget skall i första hand bestämmas med hänsyn till storleken av den skattskyldiges taxerade inkomst enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt. Överstiger denna inkomst icke visst högsta belopp, skall avdraget beräknas till vad som behövs för att den skattskyldige icke skall påföras *högre* statligt beskattningsbar inkomst *än 6 000 kronor*. Detta högsta inkomstbelopp motsvarar taxerad inkomst för skattskyldig, som under beskattningsåret icke haft annan inkomst än ålderspension enligt 6 kap. 2 § första stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring och därutöver skattepliktiga intäkter av tjänst om sammanlagt 5 200 kronor samt åtnjutit avdrag endast med 100 kronor enligt 33 § 2 mom. första stycket. För gift skattskyldig, som uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, beräknas det högsta inkomstbeloppet med utgångspunkt från en pension utgörande 77,5 procent av basbeloppet. För övriga skattskyldiga beräknas det med utgångspunkt från en pension utgörande 95 procent av basbeloppet. Sistnämnda beräkningsgrund gäller också om gift skattskyldig under viss del av beskattningsåret uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make uppbär folkpension, och under återstoden av året uppburit folkpension med belopp som tillkommer gift vars make saknar folkpension.

Om skattskyldigs statligt taxerade inkomst överstiger det högsta inkomstbeloppet enligt föregående stycke, reduceras avdraget med belopp motsvarande 40 procent av överskjutande taxerad inkomst.

Det avdrag som beräknas med hänsyn till skattskyldigs statligt taxerade inkomst jämkas, om värdet av skattepliktig förmögenhet överstiger 75 000 kronor. Om förmögenhetsvärdet överstiger 125 000 kronor, skall avdrag icke medgivas. Värdet av sådan fastighet som avses i 24 § 2 mom. denna lag och jordbruksfastighet som i huvudsak användes för bostadsändamål skall inräknas i förmögenhetsvärdet med skäligt belopp. Har den skattskyl-

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

dige eller hans make flera fastigheter av sådant slag gälla bestämmelserna enbart en fastighet. I första hand avses fastighet som utgör stadigvarande bostad för den skattskyldige.

Här ovan angivna grunder för avdragsberäkningen får frångås, när särskilda omständigheter föranleda det.

Vid beräkning av avdrag för gift skattskyldig iakttages bestämmelserna i 52 § 1 mom. sista stycket.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980 och tillämpas första gången vid 1981 års taxering.

3 Förslag till**Lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623)**

Härigenom föreskrivs att 22 § 3 mom. taxeringslagen (1956: 623)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

22 §

3 m o m.² Skattskyldig, som uppburit folkpension, är med undantag som anges i andra stycket skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration endast om hans bruttointäkt av en eller flera förvärvskällor under året uppgått till minst 16 000 kronor, eller, om hans make uppburit folkpension, till minst 13 800 kronor. Med folkpension avses folkpension i form av ålderspension, förtidspension, änkepension och hustrutillägg. Som folkpension räknas icke barnpension eller vårdbidrag.

3 m o m. Skattskyldig, som uppburit folkpension, är med undantag som anges i andra stycket skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration endast om hans bruttointäkt av en eller flera förvärvskällor under året uppgått till minst 17 500 kronor, eller, om hans make uppburit folkpension, till minst 15 200 kronor. Med folkpension avses folkpension i form av ålderspension, förtidspension, änkepension och hustrutillägg. Som folkpension räknas icke barnpension eller vårdbidrag.

Bestämmelserna i första stycket gälla icke om den skattskyldiges make är skyldig att utan anmaning avlämna självdeklaration, om den skattskyldige har varit bosatt i riket endast en del av beskattningsåret, om han har skattepliktiga förmögenhetstillgångar överstigande 75 000 kronor eller om garantibelopp för fastighet skall upptagas såsom skattepliktig inkomst för honom. I fråga om makar gälla bestämmelserna i 1 mom. tredje stycket såvitt avser förmögenhet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980.

¹ Lagen omtryckt 1971: 399. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 773.

² Senaste lydelse 1978: 914.

4 Förslag till

Lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272)

Härigenom föreskrivs att 2 § 1, 4 och 5 mom. samt 4 § uppbördslagen (1953: 272)¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

1 mom.² Där *beteckningar*, som användas i kommunalskattelagen, lagen om statlig inkomstskatt, lagen om statlig förmögenhetsskatt eller taxeringslagen, *begagnas* i denna lag, *hava de, såvida ej annat anges* eller av sammanhanget framgår, samma innebörd som i nämnda författningar.

1 mom. *Beteckningar* som används i kommunalskattelagen (1928: 370), lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, lagen (1947: 577) om statlig förmögenhetsskatt eller taxeringslagen (1956: 623) har samma betydelse i denna lag, om inte annat anges eller framgår av sammanhanget.

Med länsrätt förstås i denna lag även den mellankommunala skatterätten, om inte annat framgår av omständigheterna.

4 mom.³ Skattereduktion åtnjutes av ogift skattskyldig, som har hemmavarande barn under 18 år, och av gift skattskyldig, vars make saknar taxerad inkomst enligt lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, med 1 800 kronor,

av gift skattskyldig, vars make har taxerad inkomst enligt nämnda lag som understiger 4 500 kronor, med 40 procent av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 4 500 kronor och den taxerade inkomsten.

Ha gifta skattskyldiga var för sig till statlig inkomstskatt taxerad inkomst, som understiger 4 500 kronor, åtnjutes skattereduktion endast av den som har den högsta taxerade inkomsten. Är de taxerade inkomsterna lika stora, tillkommer skattereduktion den äldre av de skattskyldiga.

Skattereduktion enligt första stycket åtnjutes endast av skattskyldig, som varit bosatt här i riket under någon del av beskattningsåret. För gift skattskyldig gäller dessutom följande. För att skattereduktion skall få åtnjutas, skall maken ha varit bosatt här i riket un-

av gift skattskyldig, vars make har taxerad inkomst enligt nämnda lag som understiger 6 000 kronor, med 30 procent av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 6 000 kronor och den taxerade inkomsten.

Har gifta skattskyldiga var för sig till statlig inkomstskatt taxerad inkomst, som understiger 6 000 kronor, åtnjutes skattereduktion endast av den som har den högsta taxerade inkomsten. Är de taxerade inkomsterna lika stora, tillkommer skattereduktion den äldre av de skattskyldiga.

Skattereduktion enligt första stycket åtnjutes endast av skattskyldig, som varit bosatt här i riket under någon del av beskattningsåret. För gift skattskyldig gäller dessutom följande. För att skattereduktion skall få åtnjutas, skall maken ha varit bosatt här i riket un-

¹ Lagen omtryckt 1972: 75. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 771.

² Senaste lydelse 1979: 174.

³ Senaste lydelse 1979: 88.

Nuvarande lydelse

der någon del av beskattningsåret. Avser makens bosättning här i riket större delen av beskattningsåret, sker skattereduktionen enligt första stycket. Avser makens bosättning här i riket endast en mindre del av beskattningsåret, åtnjuter den skattskyldige skattereduktion, om maken saknar taxerad inkomst enligt lagen om statlig inkomstskatt, med 900 kronor, och om maken har taxerad inkomst enligt nämnda lag som understiger 2 250 kronor, med 40 procent av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 2 250 kronor och den taxerade inkomsten.

Vid tillämpningen av bestämmelserna i första, andra och tredje styckena skall som taxerad inkomst anses även under beskattningsåret uppburen beskattningsbar inkomst enligt lagen (1958: 295) om sjömansskatt samt enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning. Skattereduktion som tillkommer skattskyldig enligt nämnda bestämmelser skall minskas med en tolfedel för varje period om trettio dagar, för vilken den skattskyldige uppburit inkomst som förut nämnts.

Skattereduktion sker *icke* i fråga om statlig förmögenhetsskatt, socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring, tilläggs pensionsavgift, sjukförsäkringsavgift, arbetsskadeförsäkringsavgift, delpensionsförsäkringsavgift, arbetsgivaravgift, allmän arbetsgivaravgift, avgift för sjöfolks pensionering och försäkningsavgift enligt taxeringslagen samt annuïtet å avdömningslån.

Bestämmelserna om skattereduktion iakttagas vid debitering av slutlig skatt, tillkommande skatt och preliminär B-skatt samt vid fastställande av preliminär A-skatt. Örtetal som uppkommer vid beräkning av skattereduktion bortfaller.

5 m.o.m.⁴ Skattskyldig fysisk person, som varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket under någon del av beskattningsåret åtnjuter särskild skattereduktion med det belopp varmed 0,4 basenheter, enligt lagen (1977: 1071) om basen-

⁴ Senaste lydelse 1978: 915.

Föreslagen lydelse

der någon del av beskattningsåret. Avser makens bosättning här i riket större delen av beskattningsåret, sker skattereduktionen enligt första stycket. Avser makens bosättning här i riket endast en mindre del av beskattningsåret, åtnjuter den skattskyldige skattereduktion, om maken saknar taxerad inkomst enligt lagen om statlig inkomstskatt, med 900 kronor, och om maken har taxerad inkomst enligt nämnda lag som understiger 3 000 kronor, med 30 procent av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 3 000 kronor och den taxerade inkomsten.

Skattereduktion sker *endast* i fråga om statlig inkomstskatt, kommunal inkomstskatt, skogs-vårdsavgift och skatteillägg enligt taxeringslagen (1956: 623).

5 m.o.m. Skattskyldig fysisk person, som varit bosatt eller stadigvarande vistats här i riket under någon del av beskattningsåret åtnjuter särskild skattereduktion med det belopp varmed 0,4 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basen-

Nuvarande lydelse

het enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, överstiger 1 600 kronor.

I fråga om särskild skattereduktion *äga* bestämmelserna i 4 mom. fjärde, femte och sjätte styckena motsvarande tillämpning.

Föreslagen lydelse

het enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt överstiger 2 000 kronor.

I fråga om särskild skattereduktion *tillämpas* bestämmelserna i 4 mom. fjärde, femte och sjätte styckena.

4 §

1 mom.⁵ *Har* lokal skattemyndighet *ej annorledes förordnat*, skall, *då* inkomst av tjänst hänför sig till arbetsanställning som är avsedd att vara kortare tid än en vecka eller *då inkomsten eljest avser* bestämd tidsperiod *och uppbäres* vid regelbundet återkommande tillfällen, preliminär A-skatt utgår med belopp, som *angiv*as i skattetabeller. Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer fastställer för varje inkomstår sådana tabeller.

Skattetablerna *skola* för olika inkomstbelopp, beräknade för *vecka* eller *den längre* tid som *bestäms* av regeringen eller den myndighet regeringen utser, *angiva* därå *belöpande* preliminär skatt. Tabellerna *skola* grundas på följande förutsättningar, nämligen

att inkomsten *samt grundavdraget* *äro oförändrade* under inkomståret,

att den skattskyldige *icke* kommer att taxeras för *annan* inkomst än som i tabellen *angives*, *ej heller* för *garantibelopp* för fastighet eller för förmögenhet.

att den skattskyldige *icke* har att erlagga socialförsäkringsavgift till folkpensioneringen enligt 19 kap. 3 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring, tilläggs pensionsavgift eller sjukförsäkringsavgift,

att skattskyldig, som avses i 2 mom. första stycket 2) och 4) erhåller skattereduktion, samt

1 mom. *För* inkomst av tjänst som hänför sig till bestämd tidsperiod och *uppbärs* vid regelbundet återkommande tillfällen eller till arbetsanställning som är avsedd att vara kortare tid än en vecka skall preliminär A-skatt utgå med belopp, som *anges* i skattetabeller, *om inte* lokal skattemyndighet *har bestämt annat*. Skattetablerna *skall ange* den *preliminära* skatt som *helöper* på olika inkomstbelopp, beräknade för *månad* eller *den kortare* tid som *anges* i *tabellerna*. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer fastställer för varje inkomstår sådana tabeller.

Tabellerna *skall* grundas på följande förutsättningar, nämligen

att inkomsten *är oförändrad* under inkomståret,

att den skattskyldige *endast* kommer att taxeras för *den* inkomst som *anges* i tabellen,

att den skattskyldige *inte* skall erlagga *annan* skatt eller avgift som *avses* i denna lag än statlig inkomstskatt och kommunal inkomstskatt,

att skattskyldig som avses i 2 mom. första stycket 2 och 4 erhåller skattereduktion,

att den skattskyldige vid taxering för inkomsten *inte* erhåller andra avdrag än grundavdrag och, såvitt gäller skattskyldig som *avses* i 2 mom. första stycket 3 och 4, *förvärvsavdrag*.

⁵ Senaste lydelse 1977: 1075.

Nuvarande lydelse

att vid taxering för inkomsten *icke* andra avdrag *medgivas* den skattskyldige än *dels* grundavdrag, och, såvitt gäller i 2 mom. första stycket 3) och 4) *avsedd* skattskyldig, *avdrag enligt 46 § 3 mom. kommunalskattelagen.*

2 m o m. I skattetabellerna *skola* i särskilda kolumner *upptagas* skattebelopp för följande grupper av skattskyldiga, nämligen

1) ogift inkomsttagare, som *icke* avses under 4), och gift inkomsttagare, vars make har en sammanräknad nettoinkomst på minst *två* tusen kronor;

2) gift inkomsttagare, vars make saknar sammanräknad nettoinkomst eller har sådan inkomst understigande *två* tusen kronor;

3) gift inkomsttagare, som är berättigad till *avdrag enligt 46 § 3 mom. kommunalskattelagen;*

4) ogift inkomsttagare, som är berättigad till *avdrag enligt 46 § 3 mom. kommunalskattelagen.*

Ogift inkomsttagare, som har hemmavarande barn och som *icke är hänförlig till* under 4) *upptagen* grupp av skattskyldiga, skall *likställas* med inkomsttagare som under 2) avses.

3 m o m.⁶ Skattetabellerna *skola* *angiva* den preliminära skatten under förutsättning att statlig inkomstskatt beräknas med tillämpning av det procenttal av grundbeloppet, som bestämts för inkomståret samt att *det sammanlagda beloppet* av kommunal inkomstskatt och *landstingsmedel* beräknas för skattekrona och skatteöre till vissa i hela krontal bestämda belopp, *vilka* regeringen eller *den* myndighet regeringen bestämmer fastställer för varje inkomstår.

Regeringen eller *den* myndighet regeringen bestämmer *må* dock beträffande Stockholm, Göteborg eller Malmö, efter framställning av

⁶ Senaste lydelse 1974: 771.

Föreslagen lydelse

2 m o m. I skattetabellerna *skall* i särskilda kolumner *tas upp* skattebelopp för följande grupper av skattskyldiga, nämligen

1) ogift inkomsttagare, som *inte* avses under 4, och gift inkomsttagare, vars make har en sammanräknad nettoinkomst på minst *3 000* kronor.

2) gift inkomsttagare, vars make saknar sammanräknad nettoinkomst eller har sådan inkomst understigande *3 000* kronor,

3) gift inkomsttagare, som är berättigad till *förvärsavdrag,*

4) ogift inkomsttagare, som är berättigad till *förvärsavdrag.*

Ogift inkomsttagare, som är berättigad till skattereduktion men inte till förvärsavdrag skall *jämställas* med inkomsttagare som avses under 2.

3 m o m. Skattetabellerna *skall ange* den preliminära skatten under förutsättning att statlig inkomstskatt beräknas med tillämpning av det procenttal av grundbeloppet, som *har* bestämts för inkomståret samt att kommunal inkomstskatt beräknas för skattekrona och skatteöre till vissa i hela krontal bestämda belopp, *som* regeringen eller myndighet *som* regeringen bestämmer fastställer för varje inkomstår.

Regeringen eller myndighet *som* regeringen bestämmer *får* dock beträffande Stockholm, Göteborg eller Malmö, efter framställning av

Nuvarande lydelse

vederbörande kommun, upprätta särskild tabell för inom kommunen skattskyldiga, avseende en *utdebitering* för kommunalt ändamål i femtiotal ören, samt meddela de närmare föreskrifter, som må erfordras för tillämpning av tabellen. Den merkostnad, som kan uppkomma för upprättandet av sådan tabell, skall *gäldas* av vederbörande kommun.

4 mom. I skattetabellerna skall *därjämte intagas* en särskild kolumn, vari *angives* det belopp varmed preliminär A-skatt skall beräknas *å* inkomst för dag av sådan anställning som är avsedd vara kortare tid än en vecka. För samtliga skattetabeller *skola enahanda* belopp *angivas* i den särskilda kolumnen att tillämpas oberoende av arbetstagarens civilstånd och annan i 2 mom. angiven omständighet. Skattebeloppen *skolaberäknas* på grundval av beräknelig genomsnittlig sysselsättning under året och av *den utdebitering* till kommunal inkomstskatt *och landstingsmedel, som riksskatteverket bestämmer för varje år. Den särskilda skattekolumnen skall avse en lägsta dagsinkomst av tio kronor.* I övrigt skall vad ovan i denna paragraf sägs i tillämpliga delar gälla vid skattebeloppens beräkning.

Föreslagen lydelse

vederbörande kommun, upprätta särskild tabell för inom kommunen skattskyldiga, avseende en *skattesats* för kommunalt ändamål i femtiotal ören, samt meddela de närmare föreskrifter, som kan behövas för tillämpning av tabellen. Den merkostnad, som kan uppkomma för upprättandet av sådan tabell, skall *betalas* av vederbörande kommun.

4 mom. I skattetabellerna skall *också tas in* en särskild kolumn, vari *anges* det belopp varmed preliminär A-skatt skall beräknas *på* inkomst för dag av sådan anställning som är avsedd vara kortare tid än en vecka. För samtliga skattetabeller *skall samma* belopp *anges* i den särskilda kolumnen att tillämpas oberoende av arbetstagarens civilstånd och annan i 2 mom. angiven omständighet. Skattebeloppen *skall* beräknas på grundval av beräknelig genomsnittlig sysselsättning under året och *med ledning av för riket genomsnittlig skattesats* till kommunal inkomstskatt *föregående år.* I övrigt skall vad ovan i denna paragraf sägs i tillämpliga delar gälla vid skattebeloppens beräkning.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980 och tillämpas första gången i fråga om preliminär skatt för år 1980 samt slutlig och tillkommande skatt på grund av 1981 års taxering.

5 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1958: 295) om sjömansskatt

Härigenom föreskrivs att anvisningarna till 12 § samt de tabeller som avses i 7 § 1 mom. och 8 § lagen (1958: 295) om sjömansskatt¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Anvisningar

till 12 §²

Jämkning i fall som avses i 12 § 1 mom. vid e) *må* för år räknat medgivas med högst ett belopp, som motsvarar summan av *icke utnyttjat grundavdrag* och det belopp, med vilket avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga högst skulle *hava* kunnat medgivas vid taxering till statlig inkomstskatt.

Jämkning i fall som avses i 12 § 1 mom. vid e) *får* för år räknat medgivas med högst ett belopp, som motsvarar summan av *6 000 kronor* och det belopp, med vilket avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga högst skulle *ha* kunnat medgivas vid taxering till statlig inkomstskatt.

I fråga om sjöman, som utan att vara bosatt i Sverige har att betala sjömansskatt enligt 7 §, må vid jämkning enligt 12 § 1 mom. hänsyn tagas till sådana i sistnämnda författningsrum omförmälda avdrag, vilka sjömannen med tillämpning av grunderna för lagen om statlig inkomstskatt skulle hava kunnat påräkna vid taxering i det land, där sjömannen är bosatt. Har vid nämnda taxering avdrag kunnat utnyttjas av sjömannen själv eller hans make skall jämkning dock ej medgivas.

Vid jämkning enligt 12 § 3 och 5 mom. för i Sverige icke bosatt sjöman skall slutlig skatt beräknas med tillämpning av svenska beskattningsregler.

Med deltidstjänstgöring enligt 12 § 5 mom. förstås tjänstgöring som enligt anställningsavtal skall fullgöras på kortare tid än heltid.

¹ Lagen omtryckt 1970: 933. Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 777.

² Senaste lydelse 1978: 916.

Nuvarande lydelse

Tabeller för beräkning av sjömansskatt³

Fjärrfart

Tabell F kolumn 1

(Ogift sjöman utan barn)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 710— 1 800	10,20	+ 32,0 %
1 800— 2 400	39	+ 32,0 %
2 400— 3 000	231	+ 36,5 %
3 000— 3 600	450	+ 42,0 %
3 600— 4 200	702	+ 47,0 %
4 200— 4 800	984	+ 53,0 %
4 800— 5 400	1 302	+ 59,0 %
5 400— 6 000	1 656	+ 62,0 %
6 000— 6 600	2 028	+ 68,5 %
6 600— 7 200	2 439	+ 73,0 %
7 200— 7 800	2 877	+ 75,5 %
7 800— 8 400	3 330	+ 77,0 %
8 400— 9 000	3 792	+ 77,0 %
9 000— 9 600	4 254	+ 80,0 %
9 600— 10 000	4 734	+ 81,0 %
10 000— 13 800	5 058	+ 81,0 %
13 800—	8 136	+ 86,0 %

Tabell F kolumn 2—3

(Gift sjöman)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
2 200— 2 400	11,00	+ 32,0 %
2 400— 3 000	75	+ 36,5 %
3 000— 3 600	294	+ 42,0 %
3 600— 4 200	546	+ 46,5 %
4 200— 4 800	825	+ 53,0 %
4 800— 5 400	1 143	+ 58,5 %
5 400— 6 000	1 494	+ 62,5 %
6 000— 6 600	1 869	+ 68,0 %
6 600— 7 200	2 277	+ 73,0 %
7 200— 7 800	2 715	+ 75,5 %
7 800— 8 400	3 168	+ 77,0 %
8 400— 9 000	3 630	+ 77,0 %
9 000— 9 600	4 092	+ 79,5 %
9 600— 10 000	4 569	+ 81,0 %
10 000— 13 800	4 893	+ 81,0 %
13 800—	7 971	+ 86,0 %

³ Senaste lydelse 1978: 916.

Nuvarande lydelse

Tabell F kolumn 4
(Ogift sjöman med barn)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
2 370— 2 400	12,40	+ 32,0 %
2 400— 3 000	22	+ 34,5 %
3 000— 3 600	229	+ 40,5 %
3 600— 4 200	472	+ 45,5 %
4 200— 4 800	745	+ 51,0 %
4 800— 5 400	1 051	+ 57,0 %
5 400— 6 000	1 393	+ 61,5 %
6 000— 6 600	1 762	+ 66,5 %
6 600— 7 200	2 161	+ 72,0 %
7 200— 7 800	2 593	+ 74,5 %
7 800— 8 400	3 040	+ 77,0 %
8 400— 9 000	3 502	+ 77,0 %
9 000— 9 600	3 964	+ 78,5 %
9 600—10 000	4 435	+ 81,0 %
10 000—14 000	4 759	+ 81,0 %
14 000—	7 999	+ 86,0 %

Tabell F kolumn U
(Utländsk sjöman)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 790— 2 400	10,05	+ 9,5 %
2 400— 3 000	68	+ 32,5 %
3 000— 3 600	263	+ 38,0 %
3 600— 4 200	491	+ 42,0 %
4 200— 4 800	743	+ 47,5 %
4 800— 5 400	1 028	+ 53,0 %
5 400— 6 000	1 346	+ 56,0 %
6 000— 6 600	1 682	+ 61,0 %
6 600— 7 200	2 048	+ 66,0 %
7 200— 7 800	2 444	+ 68,0 %
7 800— 8 400	2 852	+ 69,0 %
8 400— 9 000	3 266	+ 69,5 %
9 000— 9 600	3 683	+ 71,5 %
9 600—10 000	4 112	+ 73,0 %
10 000—13 800	4 404	+ 73,0 %
13 800—	7 178	+ 77,5 %

Nuvarande lydelse

Närfart

Tabell N kolumn 1

(Ogift sjöman utan barn)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
810— 1 200	12,00	+ 30,0 %
1 200— 1 800	129	+ 31,5 %
1 800— 2 400	318	+ 32,5 %
2 400— 3 000	513	+ 38,5 %
3 000— 3 600	744	+ 43,0 %
3 600— 4 200	1 002	+ 48,5 %
4 200— 4 800	1 293	+ 55,0 %
4 800— 5 400	1 623	+ 59,5 %
5 400— 6 000	1 980	+ 64,0 %
6 000— 6 600	2 364	+ 70,5 %
6 600— 7 200	2 787	+ 73,0 %
7 200— 7 800	3 225	+ 76,5 %
7 800— 8 400	3 684	+ 77,0 %
8 400— 9 000	4 146	+ 77,0 %
9 000— 9 600	4 608	+ 81,0 %
9 600— 10 000	5 094	+ 81,0 %
10 000— 13 600	5 418	+ 81,0 %
13 600—	8 334	+ 86,0 %

Tabell N kolumn 2—3

(Gift sjöman)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 330— 1 800	11,60	+ 32,0 %
1 800— 2 400	162	+ 32,5 %
2 400— 3 000	357	+ 38,0 %
3 000— 3 600	585	+ 43,0 %
3 600— 4 200	843	+ 48,5 %
4 200— 4 800	1 134	+ 55,0 %
4 800— 5 400	1 464	+ 59,5 %
5 400— 6 000	1 821	+ 63,5 %
6 000— 6 600	2 202	+ 70,5 %
6 600— 7 200	2 625	+ 73,0 %
7 200— 7 800	3 063	+ 76,5 %
7 800— 8 400	3 522	+ 77,0 %
8 400— 9 000	3 984	+ 77,0 %
9 000— 9 600	4 446	+ 80,5 %
9 600— 10 000	4 929	+ 81,0 %
10 000— 13 600	5 253	+ 81,0 %
13 600—	8 169	+ 86,0 %

Nuvarande lydelse

Tabell N kolumn 4
(Ogift sjöman med barn)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 490— 1 800	10,35	+ 31,5 %
1 800— 2 400	108	+ 32,0 %
2 400— 3 000	300	+ 36,5 %
3 000— 3 600	519	+ 42,0 %
3 600— 4 200	771	+ 46,5 %
4 200— 4 800	1 050	+ 53,0 %
4 800— 5 400	1 368	+ 58,5 %
5 400— 6 000	1 719	+ 62,5 %
6 000— 6 600	2 094	+ 68,0 %
6 600— 7 200	2 502	+ 73,0 %
7 200— 7 800	2 940	+ 75,5 %
7 800— 8 400	3 393	+ 77,0 %
8 400— 9 000	3 855	+ 77,0 %
9 000— 9 600	4 317	+ 79,5 %
9 600—10 000	4 794	+ 81,0 %
10 000—13 800	5 118	+ 81,0 %
13 800—	8 196	+ 86,0 %

Tabell N kolumn U
(Utländsk sjöman)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
830— 1 200	10,70	+ 19,0 %
1 200— 1 800	81	+ 19,5 %
1 800— 2 400	198	+ 20,5 %
2 400— 3 000	321	+ 34,5 %
3 000— 3 600	528	+ 38,5 %
3 600— 4 200	759	+ 43,5 %
4 200— 4 800	1 020	+ 49,5 %
4 800— 5 400	1 317	+ 53,5 %
5 400— 6 000	1 638	+ 57,5 %
6 000— 6 600	1 983	+ 63,0 %
6 600— 7 200	2 361	+ 66,0 %
7 200— 7 800	2 757	+ 69,0 %
7 800— 8 400	3 171	+ 69,0 %
8 400— 9 000	3 585	+ 69,5 %
9 000— 9 600	4 002	+ 72,5 %
9 600—10 000	4 437	+ 73,0 %
10 000—13 600	4 729	+ 73,0 %
13 600—	7 357	+ 77,5 %

Föreslagen lydelse

Tabeller för beräkning av sjömansskatt

Fjärrfart

Tabell F kolumn 1
(Ogift sjöman utan barn)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 770– 1 800	12,40	+ 32,0%
1 800– 2 400	22	+ 32,5%
2 400– 3 000	217	+ 34,0%
3 000– 3 600	421	+ 38,0%
3 600– 4 200	649	+ 42,0%
4 200– 4 800	901	+ 48,5%
4 800– 5 400	1 192	+ 51,5%
5 400– 6 000	1 501	+ 56,5%
6 000– 6 600	1 840	+ 61,5%
6 600– 7 200	2 209	+ 68,0%
7 200– 7 800	2 617	+ 72,5%
7 800– 8 400	3 052	+ 74,5%
8 400– 9 000	3 499	+ 76,0%
9 000– 9 600	3 955	+ 77,0%
9 600– 10 000	4 417	+ 81,0%
10 000– 14 400	4 741	+ 80,0%
14 400–	8 261	+ 85,0%

Tabell F kolumn 2–3
(Gift sjöman)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
2 250– 2 400	11,25	+ 32,5%
2 400– 3 000	60	+ 34,5%
3 000– 3 600	267	+ 37,5%
3 600– 4 200	492	+ 42,0%
4 200– 4 800	744	+ 48,0%
4 800– 5 400	1 032	+ 52,0%
5 400– 6 000	1 344	+ 56,0%
6 000– 6 600	1 680	+ 61,5%
6 600– 7 200	2 049	+ 67,5%
7 200– 7 800	2 454	+ 72,5%
7 800– 8 400	2 889	+ 75,0%
8 400– 9 000	3 339	+ 76,0%
9 000– 9 600	3 795	+ 76,5%
9 600– 10 000	4 254	+ 81,0%
10 000– 14 400	4 578	+ 80,0%
14 400–	8 098	+ 85,0%

Föreslagen lydelse

Tabell F kolumn 4
(Ogift sjiöman med barn)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
2 420– 3 000	11,70	+33,5%
3 000– 3 600	206	+37,0%
3 600– 4 200	428	+40,5%
4 200– 4 800	671	+46,5%
4 800– 5 400	950	+50,5%
5 400– 6 000	1 253	+55,0%
6 000– 6 600	1 583	+60,5%
6 600– 7 200	1 946	+65,5%
7 200– 7 800	2 339	+71,5%
7 800– 8 400	2 768	+74,0%
8 400– 9 000	3 212	+76,0%
9 000– 9 600	3 668	+76,0%
9 600– 10 000	4 124	+80,0%
10 000– 14 600	4 444	+80,0%
14 600–	8 124	+85,0%

Tabell F kolumn U
(Utländsk sjiöman)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 850– 2 400	10,00	+ 8,0%
2 400– 3 000	54	+31,0%
3 000– 3 600	240	+34,0%
3 600– 4 200	444	+37,5%
4 200– 4 800	669	+43,5%
4 800– 5 400	930	+46,5%
5 400– 6 000	1 209	+50,5%
6 000– 6 600	1 512	+55,0%
6 600– 7 200	1 842	+61,0%
7 200– 7 800	2 208	+65,5%
7 800– 8 400	2 601	+67,0%
8 400– 9 000	3 003	+68,5%
9 000– 9 600	3 414	+69,0%
9 600– 10 000	3 828	+73,0%
10 000– 14 400	4 120	+72,0%
14 400–	7 288	+76,5%

Förelagen lydelse

Närfart

Tabell N kolumn 1

(Ogift sjoeman utan barn)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
850- 1 200	11,00	+30,0%
1 200- 1 800	116	+31,0%
1 800- 2 400	302	+32,5%
2 400- 3 000	497	+35,0%
3 000- 3 600	707	+39,0%
3 600- 4 200	941	+44,0%
4 200- 4 800	1 205	+49,0%
4 800- 5 400	1 499	+53,0%
5 400- 6 000	1 817	+58,0%
6 000- 6 600	2 165	+63,5%
6 600- 7 200	2 546	+69,5%
7 200- 7 800	2 963	+72,5%
7 800- 8 400	3 398	+75,5%
8 400- 9 000	3 851	+76,0%
9 000- 9 600	4 307	+78,5%
9 600-10 000	4 775	+80,5%
10 000-14 200	5 100	+80,0%
14 200-	8 460	+85,0%

Tabell N kolumn 2-3

(Gift sjoeman)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 370- 1 800	11,70	+31,0%
1 800- 2 400	145	+32,5%
2 400- 3 000	340	+35,0%
3 000- 3 600	550	+39,0%
3 600- 4 200	784	+44,0%
4 200- 4 800	1 048	+49,0%
4 800- 5 400	1 342	+52,5%
5 400- 6 000	1 657	+58,0%
6 000- 6 600	2 005	+63,0%
6 600- 7 200	2 383	+69,5%
7 200- 7 800	2 800	+72,5%
7 800- 8 400	3 235	+75,5%
8 400- 9 000	3 688	+76,0%
9 000- 9 600	4 144	+78,5%
9 600-10 000	4 615	+80,5%
10 000-14 200	4 937	+80,0%
14 200-	8 297	+85,0%

Föreslagen lydelse

Tabell N kolumn 4
(Ogift sjiöman med barn)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
1 530- 1 800	11,00	+30,0%
1 800- 2 400	92	+32,0%
2 400- 3 000	284	+34,5%
3 000- 3 600	491	+38,0%
3 600- 4 200	719	+41,5%
4 200- 4 800	968	+48,5%
4 800- 5 400	1 259	+51,5%
5 400- 6 000	1 568	+56,5%
6 000- 6 600	1 907	+61,0%
6 600- 7 200	2 273	+68,0%
7 200- 7 800	2 681	+72,0%
7 800- 8 400	3 113	+75,0%
8 400- 9 000	3 563	+76,0%
9 000- 9 600	4 019	+76,5%
9 600-10 000	4 478	+81,0%
10 000-14 400	4 802	+80,0%
14 400-	8 322	+85,0%

Tabell N kolumn U
(Utländsk sjiöman)

Beskattningsbar månadsinkomst, kr.	Skatt på inkomst vid skiktets nedre gräns, kr.	Skatt på inkomst utöver skiktets nedre gräns
870- 1 200	10,95	+18,5%
1 200- 1 800	72	+19,0%
1 800- 2 400	186	+20,0%
2 400- 3 000	306	+31,5%
3 000- 3 600	495	+35,0%
3 600- 4 200	705	+39,5%
4 200- 4 800	942	+44,0%
4 800- 5 400	1 206	+47,5%
5 400- 6 000	1 491	+52,0%
6 000- 6 600	1 803	+57,0%
6 600- 7 200	2 145	+62,5%
7 200- 7 800	2 520	+65,5%
7 800- 8 400	2 913	+68,0%
8 400- 9 000	3 321	+68,0%
9 000- 9 600	3 729	+70,5%
9 600-10 000	4 152	+73,0%
10 000-14 200	4 444	+72,0%
14 200-	7 468	+76,5%

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980.

De nya tabellerna tillämpas från och med ikraftträdandet vid redares avräkning med sjöman av belopp som utgör beskattningsbar inkomst. Äldre lydelse av tabellerna gäller dock fortfarande i fråga om sjömansskatt som har avräknats eller hade bort avräknats från beskattningsbar inkomst före ikraftträdandet av denna lag.

6 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m.

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m.¹

dels att 2 § skall upphöra att gälla,

dels att 1, 3 och 4 §§ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*1 §²

Skattesatsen för kommuns och annan menighets uttag av skatt skall bestämmas i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som enligt länsstyrelsens beräkning kommer att påföras de skattskyldiga vid taxeringen det år skattesatsen skall fastställas, *justerat enligt 2 § och ökat med det antal skattekronor, som staten uppskattas skola tillskjuta enligt lagen (1979: 362) om skatteutjämningsbidrag och med bidragsunderlag enligt bestämmelserna om skattebortfallsbidrag.*

Skattesatsen för kommuns och annan menighets uttag av skatt skall bestämmas i förhållande till det antal skattekronor och skatteören, som enligt länsstyrelsens beräkning kommer att påföras de skattskyldiga vid taxeringen det år skattesatsen skall fastställas, ökat med det antal skattekronor, som staten uppskattas skola tillskjuta enligt lagen (1979: 362) om skatteutjämningsbidrag.

Om enligt 4 kap. 4 § andra stycket kommunallagen (1977: 179) annan skattesats slutligt fastställs än den som har bestämts tidigare, skall den nya skattesatsen om möjligt bestämmas med hänsyn till det antal skattekronor och skatteören som har påförts de skattskyldiga vid taxeringen det år skattesatsen skall fastställas.

3 §³

Länsstyrelsen skall senast den 10 september varje år lämna kommun, landstingskommun och församling uppgift om det *skatteunderlag, som enligt 2 § skall beaktas vid bestämmande av utdebitering.*

Länsstyrelsen skall senast den 10 september varje år lämna kommun, landstingskommun och församling uppgift om det *beräknade antalet skattekronor och skatteören som avses i 1 § första stycket.*

¹ Lagen omtryckt 1973: 437

Senaste lydelse av lagens rubrik 1977: 191

2 § 1977: 1076.

² Senaste lydelse 1979: 392.

³ Senaste lydelse 1976: 198.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §⁴

Kommun är berättigad att under visst år av staten uppbära kommunalskatt med belopp som motsvarar vad som skulle utgå på grundval av antalet skattekronor och skatteören i kommunen vid det föregående årets (taxeringsåret) taxering, beräknat efter den skattesats som har bestämts för året före taxeringsåret. Vid beräkningen av antalet skattekronor och skatteören beaktas bestämmelserna i 2 §.

Kommun är berättigad att under visst år av staten uppbära kommunalskatt med belopp som motsvarar vad som skulle utgå på grundval av antalet skattekronor och skatteören i kommunen vid det föregående årets (taxeringsåret) taxering, beräknat efter den skattesats som har bestämts för året före taxeringsåret.

Har enligt 4 kap. 4 § kommunallagen (1977: 179) annan skattesats slutligt fastställts än den som har bestämts tidigare, skall till grund för utbetalningen läggas den utdebitering som har bestämts i samband med att budgeten fastställdes.

Kommun är berättigad att av staten såsom förskott uppbära det belopp som på grundval av taxeringsnämnds beslut visst år (taxeringsår) rörande taxering till kommunal inkomstskatt har beslutats till utdebitering för det kommande året. Vid beräkningen av förskottsbeloppet justeras antalet skattekronor och skatteören enligt 2 §. Vad som har beslutats till utdebitering ingår i kommunens fordran hos staten vid ingången av året näst efter det år, då beslutet fattades. Förskottet avräknas mot den kommunalskatt, som kommunen har rätt att uppbära av staten på grundval av taxeringen under året efter det år, då förskottet utanordnas enligt bestämmelserna i femte stycket.

Kommun är berättigad att under visst år av staten såsom förskott uppbära ett belopp som motsvarar produkten av den skattesats som har beslutats för året och det antal skattekronor och skatteören, som enligt taxeringsnämnds beslut rörande det föregående årets taxering till kommunal inkomstskatt har påförts de skattskyldiga. Det nu nämnda beloppet ingår i kommunens fordran hos staten vid ingången av året näst efter det år, då beslutet fattades. Förskottet avräknas mot den kommunalskatt, som kommunen har rätt att uppbära av staten på grundval av taxeringen under året efter det år, då förskottet utanordnas enligt bestämmelserna i femte stycket.

Är antalet hos länsstyrelsen registrerade kyrkobokförda invånare i kommunen vid mitten av augusti månad taxeringsåret större än det var vid mitten av augusti månad två år tidigare, skall förskott, beräknat enligt tredje stycket, ökas i förhållande till ökningen i kommunens invånarantal mellan de angivna tidpunkterna. Sådant ökat förskott ingår i kommunens fordran hos staten och avräknas enligt tredje stycket. Länsstyrelsen skall senast den 10 september lämna kommunen uppgift om det invånarantal och det däremot svarande beräknade antalet skattekronor och skatteören, som skall ligga till grund för ökningen av förskottet.

⁴ Senaste lydelse 1979: 392.

Belopp, som vid ingången av ett år utgör kommunens fordran hos staten enligt denna paragraf, skall länsstyrelsen under samma år utanordna till kommunen med en sjättedel på åttonde dagen i var och en av månaderna januari, mars, maj, juli, september och november. Är kommunens fordran icke uträknad vid utbetalningstillfället i januari månad, skall vid detta tillfälle utbetalas samma belopp som har utbetalats i november månad det föregående året. När särskilda skäl föranleder det får länsstyrelsen dock förordna att utbetalning skall ske med annat belopp. Om det belopp som utbetalades i januari månad icke motsvarar en sjättedel av kommunens fordran, skall den jämkning som föranledes härav ske i fråga om det belopp, som utbetalas i mars månad.

Vad som har sagts om kommunalskatt tillämpas på motsvarande sätt i fråga om landstingsskatt. I fråga om församlingsskatt gäller däremot bestämmelserna i 84 § lagen (1961: 436) om församlingsstyrelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980. Äldre bestämmelser om bestämmande av utdebitering samt förskottsutbetalning av allmän kommunalskatt gäller fortfarande i fråga om åren 1980 och 1981.

7 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1961: 436) om församlingsstyrelse

Härigenom föreskrivs att 84 § lagen (1961: 436) om församlingsstyrelse¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Församling är berättigad att under visst år av staten uppbära församlingsskatt med belopp som motsvarar vad som skulle utgå på grundval av antalet skattekronor och skatteören i församlingen vid det föregående årets (taxeringsåret) taxering, beräknat efter den skattesats som har bestämts för året före taxeringsåret. *Vid beräkningen av antalet skattekronor och skatteören beaktas bestämmelserna i 2 § lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt.* Har skattskyldig enligt lagen (1951: 691) om viss lindring i skattskyldigheten för den som inte tillhör svenska kyrkan åtnjutit lindring i skattskyldigheten till församlingen, skall belopp, som församlingen annars skulle ha varit berättigad att uppbära av staten, nedsättas i motsvarande mån.

Föreslagen lydelse

84 §²

Församling är berättigad att under visst år av staten uppbära församlingsskatt med belopp som motsvarar vad som skulle utgå på grundval av antalet skattekronor och skatteören i församlingen vid det föregående årets (taxeringsåret) taxering, beräknat efter den skattesats som har bestämts för året före taxeringsåret. Har skattskyldig enligt lagen (1951: 691) om viss lindring i skattskyldigheten för den som inte tillhör svenska kyrkan åtnjutit lindring i skattskyldigheten till församlingen, skall belopp, som församlingen annars skulle ha varit berättigad att uppbära av staten, nedsättas i motsvarande mån.

¹ Lagen omtryckt 1976: 500.

² Senaste lydelse 1979: 391.

Nuvarande lydelse

Församling är berättigad att av staten såsom förskott uppbära det belopp, som på grundval av taxeringsnämnds beslut visst år rörande taxering till kommunal inkomstskatt beslutats till utdebitering för nästkommande år. Vid beräkningen av förskottsbeloppet justeras antalet skattekoronor och skatteören enligt 2 § lagen med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt. Vad sålunda beslutats till utdebitering ingår i församlingens fordran hos statsverket vid ingången av året näst efter det, då beslutet fattades. Förskottet avräknas mot den församlingsskatt, som församlingen äger uppbära av statsverket på grundval av taxeringen under året efter det då förskottet enligt bestämmelserna i nästföljande stycke utanordnas.

Belopp, som vid ingången av ett år utgör församlingens fordran hos staten enligt första och andra styckena, skall länsstyrelsen under samma år utanordna till kommun, i vilken församlingen är belägen, med en sjättedel på åttonde dagen i var och en av månaderna januari, mars, maj, juli, september och november. Är församlingens fordran inte uträknad vid utbetalningstillfället i januari månad, skall vid detta tillfälle utbetalas samma belopp som utbetalades i november månad föregående år. När särskilda skäl föranleder det får länsstyrelsen dock förordna att utbetalning skall ske med annat belopp. Om det belopp som utbetalades i januari månad inte motsvarar en sjättedel av församlingens fordran, skall den jämkning som föranleds härav ske i fråga om det belopp som utbetalas i mars månad. Kommunen skall därefter avlämna medlen till kyrkorådet.

Länsstyrelsen skall senast den 8 mars till församlingen överlämna för nästföregående år upprättad redovisning över församlingen tillkommande och till församlingen utanordnad församlingsskatt.

Närmare föreskrifter angående dylik redovisning meddelas av regeringen eller den myndighet regeringen förordnar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980. Äldre bestämmelser om beräkning av skatteunderlag gäller fortfarande i fråga om åren 1980 och 1981.

Föreslagen lydelse

Församling är berättigad att under visst år av staten såsom förskott uppbära ett belopp som motsvarar produkten av den skattesats som har beslutats för året och det antal skattekoronor och skatteören, som enligt taxeringsnämnds beslut rörande det föregående årets taxering till kommunal inkomstskatt har påförts de skattskyldiga. Det nu nämnda beloppet ingår i församlingens fordran hos staten vid ingången av året efter det är, då beslutet fattades. Förskottet avräknas mot den församlingsskatt, som församlingen har rätt att uppbära av staten på grundval av taxeringen under året efter det, då förskottet enligt bestämmelserna i nästföljande stycke utanordnas.

8 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall

Härigenom föreskrivs att 3 § lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Vid prövning av skattebegränsningen fastställs ett spärrbelopp med hänsyn till den beskattningsbara inkomst som beräknats för den skattskyldige enligt lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt för det år vartill skatten hänför sig.

Den beskattningsbara inkomsten skall

Den beskattningsbara inkomsten, *minskad med 4 500 kronor*, skall

ökas med avdrag enligt lagen (1975: 1147) om särskilt investeringsavdrag vid taxering till statlig inkomstskatt eller därmed jämförlig författning,

ökas med sådant schablonavdrag för egenavgifter som avses i punkt 2 a av anvisningarna till 22 § och punkt 9 a av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen (1928: 370), samt

ökas med avdrag och minskas med intäkt som avses i andra och tredje styckena av anvisningarna till 41 b § nämnda lag.

allt under förutsättning att den skattskyldige vid beräkningen av den beskattningsbara inkomsten erhållit avdrag eller beskattats för intäkt av här angivet slag.

Om den skattskyldige erlagt sjömansskatt under beskattningsåret, skall den beskattningsbara inkomsten ökas med den till sjömansskatt beskattningsbara inkomsten och enligt 1 § 2 mom. lagen (1958: 295) om sjömansskatt skattepliktig dagpenning.

Spärrbeloppet utgör 80 procent av den del av den skattskyldiges enligt första stycket beskattningsbara inkomst, ökad eller minskad enligt andra och tredje styckena, som ej överstiger *200 000 kronor* och 85 procent av överskjutande belopp.

Spärrbeloppet utgör 80 procent av den del av den skattskyldiges enligt första stycket beskattningsbara inkomst, ökad eller minskad enligt andra och tredje styckena, som ej överstiger *30 basenheter enligt lagen (1977: 1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt* och 85 procent av överskjutande belopp.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980 och tillämpas första gången i fråga om skatt som påförs på grund av 1981 års taxering.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 1974: 772.

² Senaste lydelse 1976: 1095

9 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1962: 381) om allmän försäkring

Häri genom föreskrivs att 3 kap. 1 § lagen (1962: 381) om allmän försäkring¹ skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

1 §

Hos allmän försäkringskassa inskriven försäkrad äger enligt vad nedan sägs rätt till sjukpenning, om hans sjukpenninggrundande inkomst uppgår till minst *fyratusenfemhundra* kronor.

Försäkrad, som är inskriven i allmän försäkringskassa men som icke har sjukpenninggrundande inkomst uppgående till *fyratusenfemhundra* kronor, skall ändå vara berättigad till sjukpenning enligt vad nedan sägs, förutsatt att han är gift och stadigvarande sammanbor med sin make eller, i annat fall, stadigvarande sammanbor med barn under sexton år till honom eller hans make eller med någon, med vilken han varit gift eller har eller har haft barn.

Hos allmän försäkringskassa inskriven försäkrad äger enligt vad nedan sägs rätt till sjukpenning, om hans sjukpenninggrundande inkomst uppgår till minst *sextusen* kronor.

Försäkrad, som är inskriven i allmän försäkringskassa men som icke har sjukpenninggrundande inkomst uppgående till *sextusen* kronor, skall ändå vara berättigad till sjukpenning enligt vad nedan sägs, förutsatt att han är gift och stadigvarande sammanbor med sin make eller, i annat fall, stadigvarande sammanbor med barn under sexton år till honom eller hans make eller med någon, med vilken han varit gift eller har eller har haft barn.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980.

Den som vid utgången av år 1979 är inskriven vid allmän försäkringskassa, men vars sjukpenninggrundande inkomst då icke uppgår till sextusen kronor, skall vid sjukdom uppbära sjukpenning enligt äldre bestämmelser så länge hans inkomst av förvärvsarbete uppgår till *fyratusenfemhundra* kronor men ej till *sextusen* kronor.

¹ Lagen omtryckt 1977: 630.

10 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 6 § och 4 kap. 6 § lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring¹ skall ha nedan angivna lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 kap.

6 §

Sjukpenningunderlag utgöres av

1. för den som är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen (1962: 381) om allmän försäkring:

hans sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. 2 § nämnda lag.

2. för den som ej är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen om allmän försäkring men likväl har inkomst av förvärvsarbete:

den inkomst som skulle ha utgjort sjukpenninggrundande inkomst för honom enligt 3 kap. 2 § nämnda lag, om han hade varit sjukpenningförsäkrad, dock lägst 4 500 kronor.

den inkomst som skulle ha utgjort sjukpenninggrundande inkomst för honom enligt 3 kap. 2 § nämnda lag, om han hade varit sjukpenningförsäkrad, dock lägst 6 000 kronor.

3. för försäkrad som avses i 1 kap. 1 § andra stycket eller som i annat fall genomgick yrkesutbildning när skadan inträffade:

hans livränteunderlag enligt 4 kap.

Bestämmelserna i 4 kap. 8 § äger motsvarande tillämpning i fråga om sjukpenningunderlag. Sjukpenningunderlaget får ej beräknas till högre belopp än som motsvarar sju och en halv gånger det basbelopp enligt 1 kap. 6 § lagen om allmän försäkring som gällde vid årets början.

4 kap.

6 §

För den som ej är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen (1962: 381) om allmän försäkring men likväl har inkomst av förvärvsarbete utgöres livränteunderlaget av den inkomst som skulle ha utgjort sjukpenninggrundande inkomst för honom enligt 3 kap. 2 § nämnda lag, om han hade varit sjukpenningförsäkrad, dock lägst 4 500 kronor.

För den som ej är sjukpenningförsäkrad enligt 3 kap. lagen (1962: 381) om allmän försäkring men likväl har inkomst av förvärvsarbete utgöres livränteunderlaget av den inkomst som skulle ha utgjort sjukpenninggrundande inkomst för honom enligt 3 kap. 2 § nämnda lag, om han hade varit sjukpenningförsäkrad, dock lägst 6 000 kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1980.

Beträffande sjukpenning till skadad vars sjukpenningunderlag vid utgången av år 1979 ej uppgår till 6 000 kronor skall äldre bestämmelser alltjämt äga tillämpning.

¹ Lagen omtryckt 1977: 264.

BUDGETDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1979-11-08

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande och statsråden Ullsten, Bohman, Mundebo, Wikström, Mogård, Dahlgren, Åsling, Söder, Krönmark, Johansson, Wirtén, Holm, Andersson, Boo, Winberg, Adelson, Danell, Petri

Föredragande: statsrådet Mundebo

Proposition om fortsatt reformering av inkomstskatten, m. m.

I Inledning

I prop. 1978/79: 160 om fortsatt reformering av inkomstskatten, m. m. framlades förslag om bl. a. marginalsattelättnader för år 1980, marginalskattespärr och lagteknisk reglering av den förenkling av det kommunala skatteunderlaget som utgjorde ett led i prop. 1978/79: 95 om den kommunala ekonomin. Förslagen om en förenklad beräkning av det kommunala skatteunderlaget grundade sig på förslag som lagts fram av 1976 års kommunalekonomiska utredning (KEU 76) i dess slutbetänkande (SOU 1977: 78–79) "Kommunerna. Utbyggnad, utjämning, finansiering" och förslagen i övrigt på 1972 års skatteutrednings slutbetänkande (SOU 1977: 91) "Översyn av skattesystemet". I prop. 1978/79: 160 behandlades också på grundval av sistnämnda betänkande folkpensionärernas skattelättnader.

Riksdagen avslog propositionen 1978/79: 160 såvitt avser de förut nämnda förslagen och begärde att förslag till skatteomläggning avseende 1980 års inkomster skulle föreläggas riksdagen i höst (SkU 1978/79: 55, rskr 1978/79: 334).

Jag avser att nu åter ta upp de förut angivna frågorna. En sammanfattning av KEU 76:s förslag i dessa delar och av remissyttrandena däröver finns intagen i bilagorna 8 och 9 till prop. 1978/79: 95 och av 1972 års skatteutrednings förslag i dessa delar och remissyttrandena däröver i bilagorna 2:1 och 2:2 till prop. 1978/79: 50, vartill kan hänvisas.

I 1972 års skatteutrednings slutbetänkande föreslogs också en utvidgning av rätten till avdrag för avgift för arbetslöshetsförsäkring. Jag avser att nu ta upp denna fråga och kommer att i samband därmed redogöra för förslaget och remissyttrandena i denna del.

2 Föredragandens överväganden

2.1 Utgångspunkter för den ekonomiska politiken

Inledningsvis vill jag efter samråd med chefen för ekonomidepartementet anlägga några synpunkter på utgångspunkterna för den ekonomiska politiken.

I regeringsförklaringen konstateras att Sveriges ekonomi i betydelsefulla avseenden förbättrats sedan 1976. Detta gäller bl. a. vår internationella konkurrenskraft som i sin tur är av avgörande betydelse för sysselsättning och välfärd. Möjligheterna att nå balans i ekonomin tedde sig också vid början av innevarande år relativt ljusa. Krisen i Iran och den därpå följande oljeprisstegringen har emellertid kraftigt förändrat förutsättningarna för den svenska ekonomins utveckling.

För det första ser vi nu en avmattning i den internationella konjunkturen med en dämpad tillväxt på våra exportmarknader. För det andra har oljeprisstegringarna påtagligt ökat inflationstrycket i den svenska ekonomin. För det tredje har de höjda oljepriserna lett till en kraftig försvagning av bytesbalansen.

Det bör också tilläggas att osäkerheten om den framtida ekonomiska utvecklingen nu är stor och att risken för fortsatta oljeprisstegringar är betydande. En sådan utveckling skulle ytterligare försvåra vår situation.

Svårigheterna har alltså uppträtt på just de punkter som är särskilt viktiga för att vi skall nå balans i ekonomin. En god exportutveckling, en förbättrad bytesbalans och låg inflationstakt är nödvändiga villkor för att klara de övriga centrala målen för den ekonomiska politiken: full sysselsättning, god tillväxt, regional balans och en rättvis inkomstfördelning.

Om vi inte på annat sätt kan komma tillrätta med underskottet i bytesbalansen kommer vi förr eller senare att tvingas till drastiska åtstramningsåtgärder, som genom att skära ner den privata konsumtionen visserligen håller tillbaka importen och därigenom förbättrar bytesbalansen, men som då också måste gå ut över sysselsättning och välfärd.

För att undvika att vi kommer i en sådan situation måste den ekonomiska politiken inriktas på att skapa förutsättningar för en successivt ökad export och för en dämpad utveckling av importen. Det är emellertid en väg som ställer stora krav och som är förenad med betydande svårigheter. En markant nedgång i den internationella konjunkturen kan förutses under 1980. BNP-tillväxten i OECD-området beräknas enligt konjunkturinstitutets bedömningar minska från ca 3 % 1979 till ca 2 % 1980. Världshandeln förutses komma att expandera relativt långsamt eller med 4 % i volym 1980 jämfört med 6 % innevarande år. Marknadstillväxten inom OECD-området för våra bearbetade varor, dvs. ungefär tre fjärdelar av vår export, förutses i konjunkturinstitutets höstrapport sjunka från ca 9 % 1978–1979 till ca 5 % 1979–1980.

Orsakerna till uppbromsningen i världshandeln är framför allt att söka i förändringarna på oljemarknaden med kraftiga prishöjningar och stor osäkerhet om den framtida utbudssituationen. Således lägger många länder om politiken i restriktiv riktning i syfte att minska risken för en inflatorisk utveckling till följd av oljeshöjningarna. I länder som redan i utgångsläget har bytesbalansproblem motiveras åtstramningen även av behovet att motverka belastningen av de ökade oljekostnaderna.

I vissa hänseenden måste man räkna med att de i år inträffade oljeshöjningarna får allvarligare effekter än vad som var fallet efter oljeshocken 1973–1974. Den gången räknade man med att de ökade priserna skulle medföra en relativt snabb ökning av utbudet på olja. Enligt OECD:s bedömningar beräknas ökningen av oljeproduktionen nu stanna vid ca 2 % per år. Det ligger dessutom i sakens natur att denna prognos är ytterst osäker och att riskerna för att den nämnda siffran kommer att underskridas torde vara större än utsikterna för att den kommer att överskridas.

Tillgången på olja uppfattas därmed denna gång som en absolut restriktion för den möjliga BNP-tillväxten i den industrialiserade världen. Enligt OECD:s bedömningar begränsas medlemsländernas potentiella tillväxt till ca 3 % per år vid en ökad tillgång på olja om 2 % per år. Tillväxtutsikterna på medellång sikt är därmed sämre än vad tidigare prognoser givit vid handen.

De omedelbara effekterna av oljeshöjningarna i år torde bli mindre dramatiska än efter 1973–1974. Dessa beräknas denna gång medföra ett relativt sett mindre efterfrågebortfall – ca 1,5 % av BNP mot då ca 3 %. Dessutom kom konjunkturutvecklingen då att bli nära synkroniserad i de viktigaste OECD-länderna. Denna gång är recessionstendenserna starkast i Förenta staterna och där har uppbromsningen blivit påtaglig redan innevarande år. Tillväxten i Västeuropa beräknas enligt konjunkturinstitutets höstrapport däremot bli ungefär oförändrad 1979 eller ca 3 %. För OECD-länderna sammantagna förutser konjunkturinstitutet en BNP-ökning om ca 2 % 1980. De internationella utsikterna är f. n. utomordentligt osäkra. Alla bedömningar måste därför omgärdas med osedvanligt kraftiga reservationer; i första hand föreligger risker för att utvecklingen blir sämre än vad ovan angivna siffror anger.

Regeringen avser att i finansplanen i januari mer fullständigt redovisa uppläggningsplanen av den ekonomiska politiken. Då kommer beslutsunderlaget att på viktiga punkter vara mer fullständigt än det som f. n. föreligger. Det gäller bl. a. OECD:s bedömningar av den internationella utvecklingen för 1980, en mer definitiv redovisning av betalningsbalansdelegationens slutsatser i vad avser vår egen bytesbalans och resultatet av OPEC-mötet i december samt därav föranledda justeringar i prognoserna för bl. a. BNP- och exportutveckling.

På vissa punkter måste emellertid åtgärder vidtas redan dessförinnan. Det gäller bl. a. den höjning av energiskatterna, om vilken förslag redan

förelagts riksdagen (prop. 1979/80: 30), och den omläggning av den statliga inkomstskatten till vilken jag återkommer i det följande.

Enligt konjunkturinstitutets beräkningar kommer underskottet i bytesbalansen att uppgå till ca 12,8 miljarder kr. 1979, en markant försämring från föregående år då underskottet stannade vid 3,4 miljarder kr. För 1980 förutser konjunkturinstitutet, under förutsättning av oförändrad ekonomisk politik, att bytesbalansunderskottet blir drygt 16 miljarder kr. Enligt betalningsbalansdelegationens preliminära slutsatser bör bytesbalansstatistiken korrigeras så att nivån på de nämnda siffrorna sjunker med mellan 2,5 och 5 miljarder kr. Delegationens definitiva rapport väntas föreligga inom kort. När så är fallet kommer statistiska centralbyrån också att vidta motsvarande förändringar i nationalbudgetens BNP-, export-, import- och produktionssiffror m. m.

Även om således nivån i bytesbalansunderskotten under de olika åren härigenom sänks är det oroande att underskotten återigen växer. För att vi skall kunna bryta denna utveckling måste den utlandskonkurrerande sektorn vinna marknadsandelar. För varje procentenhet som exporten kan ökas förbättras bytesbalansen med drygt 1 miljard kr. En nödvändig förutsättning för att detta skall ske är givetvis att vår internationella konkurrenskraft ytterligare förstärks. Detta innebär i sin tur att vi måste söka uppnå en långsammare kostnadsökning och en snabbare produktivitetsförbättring än jämförbara länder. I detta perspektiv har skattepolitiken en viktig uppgift. Det är av flera skäl angeläget att fortsätta det inledda reformarbetet på att sänka marginalskatterna. Vid utformningen av förslaget till ny skatteskala, för vilken jag kommer att redogöra i det följande, har jag också beaktat behovet att genom inkomstskattesänkningar underlätta avtalsförhandlingarna på arbetsmarknaden och möjliggöra en rimlig reallöneutveckling utan starkt kostnadsuppdrivande effekter.

Att framgångsrikt kunna bekämpa inflationen är av vikt inte endast för att försvara den utlandskonkurrerande sektorns konkurrenskraft utan också därför att de fördelningspolitiska verkningarna av en hög inflationstakt är starkt negativa. Företagen och arbetsmarknadens parter har i lika hög grad som regeringen möjlighet att genom sitt handlande påverka denna utveckling.

Vi vet inte i dag vilka oljepriser vi har att räkna med den närmaste tiden; sedan december förra året har prisökningen varit nära 70 %. Det innebär en överföring av årliga inkomster i storleksordningen 90 miljarder dollar från oljekonsumenter till oljeproducenter. För Sveriges del innebär det en förlust för folkhushållet motsvarande närmare 2 % av BNP. Det är självklart att vi inte kan kompensera oss för denna reala inkomstminskning på något annat sätt än genom en ökad export och en dämpad importutveckling.

På längre sikt är en förutsättning för att bytesbalansen skall kunna förbättras att den utlandskonkurrerande sektorn, i första hand industrin,

byggs ut. Detta ställer bestämda krav på industripolitiken och arbetsmarknadspolitiken. Den nödvändiga strukturomvandlingen måste underlättas samtidigt som man säkerställer att processen äger rum i socialt godtagbara former så att enskilda människor eller regioner inte utsätts för oacceptabla påfrestningar.

En viktig förutsättning för industrins utbyggnad är att investeringarna stimuleras, vilket bl. a. förutsätter bättre villkor för sådant sparande som inriktas på produktiva ändamål.

I syfte att främja investeringarna har regeringen nyligen beslutat att investeringsfonderna skall få tas i anspråk också under 1980. Däremot har det inte ansetts lämpligt att ytterligare förlänga det särskilda investeringsavdrag på 25 % (med motsvarande bidragsmöjlighet) som infördes 1976.

I en period av svag tillväxt i världshandeln är det inte möjligt att uppnå den nödvändiga förbättringen av bytesbalansen enbart genom att vinna andelar på exportmarknaderna. Vi måste också dämpa den snabba importtillväxten. Även härvidlag spelar den utlandskonkurrerande sektorn en central roll. Det är viktigt att den svenska industrin vinner marknadsandelar också på hemmamarknaden.

Därutöver är det av stor vikt att vi på alla sätt försöker nedbringa kostnaderna för vår ökande oljenota. En minskning av oljeimporten ligger också i linje med våra internationella åtaganden. Åtgärder för att spara energi och för att utveckla säkra inhemska energikällor måste mot denna bakgrund ges högsta prioritet.

Även beskattningen av energiförbrukningen måste utformas för att premiera sparande och hushållning. Regeringen har därför nyligen föreslagit riksdagen att skatten på olja höjs med 40 kr. per m³, på bensin med 25 öre per liter (med en motsvarande höjning av kilometerskatten) och på el med 1 öre per kWh. Regeringen avser att vidta särskilda åtgärder så att inte de som bor i glesbygden skall få en i förhållande till andra försämrad situation genom de höjda energiskatterna. I samband med skattehöjningarna ökas också beredskapsavgiften med 5 kr. per m³ olja resp 5 öre per liter bensin.

Totalt beräknas skattehöjningarna öka statsinkomsterna med ca 2 900 milj. kr. per år vid oförändrad förbrukning. De prishöjningar som skatte- och avgiftsökningarna medför, drygt 4 % på oljan, ca 13 % på bensin och knappt 5 % för el, kommer givetvis att ha en dämpande effekt på efterfrågan. Hur stor minskningen blir beror på priselasticiteten. Det kan nämnas att för varje procentenhet som förbrukningen av olja, bensin och el sjunker minskas belastningen på bytesbalansen med uppskattningsvis 375 milj. kr. och statsinkomsterna går ned med ca 100 milj. kr. Det är naturligtvis angeläget att spareffekten blir så stor som möjligt men med alla rimliga antaganden får höjningarna en klart positiv effekt för budgetbalansen.

De ökande oljepriserna, behovet att skapa reall utrymme för en ökande export och för den nödvändiga strukturomvandlingen och kapacitetsutbyggnaden av den utlandskonkurrerande sektorn medför – vilket också

ströks under i regeringsförklaringen att utrymmet för inhemsk konsumtionsökning, såväl offentlig som privat, blir ytterst begränsat under de närmaste åren. Självfallet finns härvidlag ett samband: ju mer den offentliga utgiftsökningen kan hållas tillbaka desto större blir utrymmet för reallöneökningar.

F. n. växer utgifterna i den konsoliderade offentliga sektorn (summan av staten, kommunerna och socialförsäkringssektorn) trendmässigt med drygt 6 % i volym. Utvecklingen är mycket stabil sedan 1960-talet. Samtidigt beräknas BNP i konjunkturinstitutets höstrapport öka med ca 4 % i volym 1980. Eftersom de offentliga utgifterna motsvarar närmare 2/3 av BNP skulle detta, vid oförändrad utgiftspolitik, innebära att dessa i stort sett toge i anspråk hela den ekonomiska tillväxten 1980. Dessutom torde den långsiktigt möjliga tillväxttakten i BNP ligga lägre, eller på ca 3 % per år i volym. Vid oförändrad utgiftspolitik skulle därför de offentliga utgifterna på sikt ta i anspråk betydligt mer än hela den ekonomiska tillväxten. Självfallet vore en sådan utveckling orimlig; den skulle bl. a. leda till växande bytesbalansunderskott, förvärrad inflation och sjunkande reallöner.

Om de offentliga utgifterna fortsatte att öka i samma takt skulle också mycket stora krav på skattehöjningar komma att ställas. De skulle i sin tur leda till ökad inflation som riskerar att underminera konkurrenskraften. I en ond cirkel skulle därmed tillväxten i ekonomin minska vilket i sin tur sänker de reala skatteinkomsterna. Möjligheterna att genom höjda skatter minska budgetunderskotten är starkt begränsade.

Årets budgetarbete måste mot denna bakgrund präglas av mycket stor restriktivitet och åtgärder måste vidtas för att minska automatiken i utgiftsökningarna.

Kravet på en lägre takt i utgiftsökningen gäller inte minst den kommunala sektorn. För 1979 uppskattar konjunkturinstitutet kommunernas ökningstakt till 5,4 % vilket är avsevärt mer än de 3 % varom regeringen och kommunförbunden slutit en av de fyra största partierna godkänd överenskommelse. Visserligen kan enligt preliminära beräkningar kanske en procentenhet av den höga ökningstakten förklaras av särskilda insatser för att motverka ungdomsarbetslösheten, men det är likväl uppenbart att ökningen ligger klart över den överenskomna ramen.

I regeringsförklaringen erinras om att riksdagen i våras uttalade att ytterligare åtgärder för att begränsa den kommunala tillväxten måste prövas, om den kommunala expansionen visar tecken att fortsätta i samma snabba takt som hittills.

En lägre tillväxt i den offentliga sektorn är också nödvändig för att industrin skall kunna rekrytera den arbetskraft som behövs för en fortsatt expansion. Behovet av en växande utlandskonkurrerande sektor har starkt ökat genom de ökade oljekostnaderna. Som ett räkneexempel kan nämnas att en ca 10-procentig ökning av förädlingsvärdet i den utlandskonkurre-

rande sektorn skulle förbättra bytesbalansen med ungefär 10 miljarder kr. och innebära ca 90 000 nya sysselsättningstillfällen inom första hand industrin.

När det gäller den privata konsumtionen ligger gjorda åtaganden gentemot pensionärer och barnfamiljer m. fl. fast. Detta innebär att uppskattningsvis 1,5 % av det utrymme som kan avsättas för en privat konsumtionsökning är in-tecknat. Det ytterligare utrymme som kan stå till förfogande för reallöneökningar blir under dessa förutsättningar med nödvändighet synnerligen begränsat.

2.2 Fortsatt reformering av inkomstskatten

Med 1977 års beslut om sänkning av den statliga inkomstskatten och införande av ett inflationsskydd för skatteskalen inleddes ett långsiktigt reformarbete beträffande inkomstbeskattningen. År 1978 beslöts om en utvidgning av inflationsskyddet så att den särskilda skattereduktionens belopp anpassas till penningvärdets utveckling. Alla skattskyldiga ges därmed, oavsett inkomst, samma kompensation för inflationens urholkning av grundavdragets värde. Samtidigt beslöts om vissa marginalskattelättnader för år 1979.

Det är angeläget att nu fortsätta det inledda reformarbetet. Ett primärt mål är att dämpa marginalskatteeffekterna. I detta avseende innebär mina förslag dels fortsatta sänkningar av skattesatserna i ett brett inkomstskikt, dels införande av en s. k. marginalskattespär, dvs. en regel om begränsning av den sammanlagda statliga och kommunala marginalskatten. Vid utformningen av förslaget till ny skatteskala har jag också beaktat behovet av att genom inkomstskattesänkningar underlätta avtalsförhandlingarna på arbetsmarknaden.

Ändringar av inkomstbeskattningen är aktuella även av andra skäl. I prop. 1978/79:95 uttalade jag att det kommunala skatteunderlaget för framtiden bör bestämmas på ett betydligt enklare sätt än f. n. Den lagtekniska regleringen av denna förenklade beräkning bör tas upp i detta sammanhang, varvid bl. a. frågor som rör det statliga och det kommunala grundavdraget och den särskilda skattereduktionen aktualiseras.

En ytterligare punkt där tiden nu enligt min mening är mogen för en reform gäller den skattemässiga behandlingen av avgifter till de erkända arbetslöshetskassorna. F. n. ses dessa som likställda med premier för s. k. K-försäkringar och de får endast dras av tillsammans med sådana premier inom en total ram av 250/500 kr. Som bl. a. 1972 års skatteutredning påpekat ligger det numera, sedan utfallande ersättningar från arbetslöshetskassorna blivit skattepliktiga, närmare till hands att göra avgifter till dessa obegränsat avdragsgilla. Jag tar i detta sammanhang upp förslag till en sådan ändring.

På andra områden krävs ytterligare överväganden innan ställning kan tas

till olika reformönskemål. I prop. 1978/79: 160 angav jag några sådana områden, där utredningsarbete redan inletts eller inom kort skall påbörjas. Jag vill nu särskilt peka på problemet med stimulanser till hushållens sparande. Ett fortsatt högt och om möjligt ökat sådant sparande är av samhällsekonomiska skäl ytterligt önskvärt. Samtidigt är det angeläget att detta sparande kan kanaliseras till de områden där det särskilt behövs, t. ex. som riskvilligt kapital i näringslivet. Ett faktum är emellertid att dagens beskattningsregler i förening med inflationen relativt sett missgynnar just de sparformer som är de samhällsekonomiskt viktigaste och som i första hand står öppna för småsparare, medan spekulativa och från samhällelig synpunkt mer onyttiga placeringar kommer att framstå som gynnade.

Olika mer genomgripande förslag har framförts om hur dessa problem skall kunna angripas. Jag vill här bl. a. hänvisa till den progressiva utgiftsskatten, som har belysts genom 1972 års skatteutrednings försorg, och den s. k. reala inkomstbeskattningen, som f. n. undersöks av realbeskattningsutredningen (B 1978: 07). Studierna av dessa och andra tänkbara alternativ bör drivas vidare. Det är emellertid uppenbart att sådana mer genomgripande lösningar endast kan vara aktuella på förhållandevis lång sikt. Insatser för att komma till rätta med de värsta snedvridningarna måste emellertid göras så snabbt som möjligt. Införandet av det s. k. skattesparandet (prop. 1977/78: 165. FiU 1977/78: 37, rskr 1977/78: 346, SFS 1978: 423–429) är exempel på en åtgärd i detta syfte, varigenom möjlighet har öppnats för ett visst begränsat sparande på bank eller i särskilda aktiefonder med en nettoavkastning som ligger betydligt över vad man normalt kan räkna med i dessa sammanhang. Men ytterligare åtgärder behövs, inte minst för att öka intresset för aktiesparande. Jag avser att nästa år återkomma i denna fråga.

I det följande tar jag först upp frågan om det kommunala skatteunderlaget eftersom denna sammanhänger med vissa grundläggande moment vid inkomstbeskattningen. Därefter behandlar jag skatteskalans närmare utformning m. m. och i det sammanhanget tar jag också upp folkpensionärernas särskilda skattelättnader för år 1980. Slutligen tar jag upp utformningen av avdragsrätten för avgifter till arbetslöshetskassa.

2.3 Det kommunala skatteunderlaget

Enligt 2 § lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m. inräknas inte i det kommunala skatteunderlaget vissa skattepliktiga förmåner. Så är bl. a. fallet med sjukpenning enligt lagen (1962: 381) om allmän försäkring. AFL. Reglerna om detta tillkom genom lagstiftning år 1973 (prop. 1973: 49, SkU 1973: 30, rskr 1973: 199, SFS 1973: 434 och 437) när sjukpenningen m. fl. liknande ersättningar gjordes skattepliktiga. Skälet härtill var att staten, som skulle finansiera de ökade kostnaderna för sjukpenningreformen,

skulle ges kompensation härför i samband med avräkningen av kommunalskattemedel mellan staten och kommunerna. Denna modell har sedan kommit till användning i fråga om ytterligare skattepliktiga ersättningar.

Det kommunala skatteunderlaget skall f. n. även ändras med hänsyn till vissa bidrag. Så skall enligt 1 § nyssnämnda lag underlaget ökas med skattebortfallsbidrag i anledning av 1970 års skattereform; förordningen (1972: 140) om skattebortfallsbidrag. Även i anledning av 1974 års skattereform tillförsäkrades kommunerna kompensation och bestämmelser om detta togs in i den tidigare angivna 2 § (prop. 1975/76: 147, FiU 1975/76: 30, rskr 1975/76: 258, SFS 1976: 198).

Dessa olika justeringar gör f. n. beräkningen av det kommunala skatteunderlaget komplicerad och svåröverskådlig. KEU 76 ansåg en förenkling angelägen, varigenom å ena sidan särbehandlingen av skatteunderlaget från de nämnda förmånerna upphör och å andra sidan skattebortfallsbidraget och kompensationen i anledning av 1974 års skattereform slopas. Nettoeffekten av dessa åtgärder innebär emellertid en betydande omedelbar ökning av det kommunala skatteunderlaget och en motsvarande ökad kostnad för staten. KEU 76 pekade på hur denna effekt skulle kunna balanseras genom avräkning mot vissa statsbidrag, men som jag närmare redovisat i propositionen om den kommunala ekonomin står denna väg inte längre öppen. I stället bör en annan lösning väljas som bygger på att grundavdraget vid den kommunala inkomsttaxeringen höjs från 4 500 kr. till 6 000 kr. samtidigt som den av staten finansierade särskilda skattereduktionen minskas i motsvarande mån. Denna minskning bör därvid motsvara genomsnittlig kommunalskatt på mellanskillnaden 1 500 kr., dvs. 435 kr. Genom en sådan omläggning minskar det kommunala skatteunderlaget medan statens skatteinkomster ökar. Förändringens storlek har avpassats så att övergången till de nya reglerna skall bli neutral i fråga om kostnadsfördelningen mellan stat och kommun. På sikt innebär däremot den förenklade skatteunderlagsberäkningen enligt de prognoser som redovisades i den nyss nämnda propositionen en växande inkomstöverföring till kommunsektorn. I de överläggningar om den kommunala ekonomin som regelbundet skall hållas i fortsättningen mellan regeringen och företrädare för kommunförbunden får detta förhållande givetvis beaktas. Om i framtiden de skattepliktiga förmånernas omfattning ökar mer markant kan det t. ex. bli aktuellt med en ny anpassning av det kommunala grundavdraget resp. den särskilda skattereduktionen.

För de enskilda skattskyldiga innebär omläggningen ingen ändring av skatten i kommuner med genomsnittlig utdebitering. I kommuner med högre utdebitering sjunker däremot skatten något, medan den blir något högre i kommuner med lägre utdebitering än genomsnittet. Avvikelseerna kan beräknas uppgå till högst ca 60 kr.

Höjningen av det kommunala grundavdraget aktualiserar frågan om det statliga grundavdragets utformning. Det statliga grundavdraget får sägas

utgöra en del av den statliga skatteskalan. Detta grundavdrag skulle för framtiden kunna undvaras, genom att skalan i stället ändras samtidigt som den särskilda skattereduktionen anpassas härtill. Dessa justeringar avser jag att närmare behandla i följande avsnitt om teknisk anpassning av skatteskalan, m. m.

Höjningen av det kommunala grundavdraget till 6 000 kr. påkallar ytterligare ändringar. Jag har tidigare föreslagit (prop. 1978/79: 111, bil. 7) att deklaraionspliktsgränsen höjs till 6 000 kr. Motsvarande höjning bör ske även i fråga om andra gränser med anknytning till grundavdragets storlek. Även i fråga om det s. k. hemmakeavdraget i 2 § 4 mom. uppbördslagen (1953: 272), UL, får en ändring göras. Också dessa frågor avser jag att ta upp i närmast följande avsnitt.

Mina förslag i förevarande avsnitt föranleder följande lagändringar. I lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m. bör 2 § upphävas. Följändringar får göras i 1, 3 och 4 §§ samt i 84 § lagen (1961: 436) om församlingsstyrelse.

Ändringarna i fråga om grundavdragen bör tas in i 48 § kommunalskattelagen (1928: 370), KL, och 8 § lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt, Si. I fråga om den särskilda skattereduktionen föranleder de nya bestämmelserna ändringar i 2 § 5 mom. UL. Jag återkommer i ett senare avsnitt till de närmare detaljerna i dessa ändringar, liksom till de följändringar som blir behövliga.

De nya reglerna bör såvitt gäller grundavdrag och skattereduktion tillämpas första gången vid 1981 års taxering. Detta bör också gälla i fråga om det ändrade kommunala skatteunderlaget. De nya bestämmelserna tillämpas första gången i fråga om utdebitering för år 1982. Denna skall beräknas på grundval av 1981 års taxering. Jag föreslår att ikraftträdandet bestäms till den 1 januari 1980.

I fråga om utdebiteringslagen bör äldre bestämmelser om utdebitering samt om förskottsutbetalning av allmän kommunalskatt tillämpas i fråga om åren 1980 och 1981. I dessa delar är det fråga om åtgärder som bygger på 1979 och 1980 års taxeringar. Under åren 1980 och 1981 skall dessutom länsstyrelsen lämna de uppgifter som nu är föreskrivna i 3 §. Detta följer av vad jag nyss sagt om att äldre bestämmelser om utdebitering m. m. skall tillämpas under dessa år. På motsvarande sätt bör övergångsbestämmelser finnas i fråga om justering av det kommunala skatteunderlaget enligt 2 § i den nyss nämnda utdebiteringslagen. Nuvarande bestämmelser skall alltså gälla vid 1979 och 1980 års taxeringar.

2.4 Teknisk anpassning av skatteskalan, m. m.

Som jag redan nämnt bör det statliga grundavdraget slopas i samband med reformeringen av det kommunala skatteunderlaget. Isolerad skulle denna åtgärd leda till skatteskärpningar som varierar från 90 kr. i skatte-

5 Riksdagen 1979/80. I saml. Nr 58

skalans första skikt till 2 610 kr. i det högsta. De flesta inkomsttagare skulle också få höjd marginalskatt. Ett sådant resultat är givetvis inte avsett och därför måste en teknisk anpassning ske av skatteskalen. En mindre ökning av den särskilda skattereduktionen krävs också. Jag vill samtidigt erinra om att minskning av denna reduktion med 435 kr. motiveras av att det kommunala grundavdraget enligt mitt tidigare förslag ökar med 1 500 kr.

Den särskilda skattereduktionen uppgår f. n. till det belopp varmed 0,4 basenheter, enligt lagen (1977:1071) om basenhet enligt 10 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, överstiger 1 600 kr. En lämplig justering uppnås genom att gränsen om 1 600 kr. ändras till 2 000 kr., vilket alltså innebär en minskning av reduktionen med 400 kr. Basenheten för år 1980 uppgår till 5 800 kr., vilket innebär att den särskilda skattereduktionen för året blir 320 kr. med mitt förslag.

Genom att inte längre något grundavdrag skall göras vid den statliga beskattningen kommer en given taxerad inkomst att motsvaras av en större beskattningsbar inkomst än tidigare. En omräkning får därför göras av skattesatserna för att undvika de höjningar av marginalskatten som detta eljest innebär. Som framgår av följande uppställning kommer det totala skatteuttaget efter ändring av grundavdragen och den särskilda skattereduktionen och med tillämpning av den omräknade statsskatteskalen att mycket nära överensstämja med det som följer av gällande regler. Den kommunala utdebiteringen har i beräkningen antagits uppgå till 29 kr. Skattebeloppen avser skattskyldig utan skattereduktion om 1 800 kr.

Taxerad inkomst, kr.	Skatt år 1980 enligt nuvarande regler, kr.	Ändring efter teknisk anpassning, kr.
10 000	985	- 3
20 000	4 085	- 3
30 000	7 347	- 19
40 000	10 942	- 6
50 000	15 289	- 11
60 000	20 318	- 50
70 000	26 086	- 54
80 000	32 409	+ 15
90 000	39 524	- 40
100 000	47 032	- 34
120 000	62 632	+ 126
150 000	87 212	+ 146
200 000	129 287	+ 371
300 000	216 287	+ 371

Upp till en inkomst som motsvarar 20 basenheter – 116 000 kr. år 1980 – är avvikelserna obetydliga. Vid högre inkomster uppstår en mindre skatteökning. För att undvika denna skulle nya skiktgränser behöva införas i skatteskalen vid 21 resp. 31 basenheter, vilket jag finner mindre lämpligt. Jag vill också förutskicka att jag i det följande kommer att föreslå skatte-

lättnader som mer än väl uppväger den skärpning som den tekniska anpassningen här medför. Sammantaget kommer mina förslag alltså att medföra en skattesänkning även i de högsta inkomstskikten. De nu nämnda ändringarna bör tillämpas första gången på 1980 års inkomster. Jag avser att i ett senare avsnitt ta upp de ytterligare ändringar av teknisk natur som föranleds av mitt förslag.

2.5 Marginalskattefrågor, m. m.

2.5.1 Sänkta marginalskatter för år 1980

Jag har i flera tidigare sammanhang deklarerat att en sänkning av marginalskatterna är en av de mest angelägna skattefrågorna i dag. Skatteutskottet anförde också i sitt betänkande med anledning av prop. 1978/79: 160 (SkU 1978/79: 55) att en sänkning av marginalskatterna numera är angelägnare än någonsin tidigare under 1970-talet.

Av internationella jämförelser som utförts, t. ex. av OECD:s sekretariat, framgår att den svenska inkomstbeskattningen är unik framför allt genom den starka progressiviteten redan i normala inkomstlägen för heltidsarbetande. Det finns andra länder i OECD-redovisningen som har ett högt genomsnittligt inkomstskatteuttag, men inget med så hög marginalskatt för inkomster motsvarande den genomsnittlige industriarbetarens eller något därutöver. I någon mån återspeglar detta en hög utjämningsambition i vårt land. Till stor del är det emellertid ett resultat av många års alltför kortsiktigt inriktad skattepolitik. Till följd av de starka höjningarna av de kommunala skattesatserna och den tidigare avsaknaden av ett inflationskydd för skatteskalen har denna successivt kommit att ändra karaktär. Genom att den högsta skiktgränsen i den statliga skatteskalen legat stilla i nominella termer under lång tid före innevarande år har skatteskalen kommit att bli allt mer sammanträngd. Marginalskatten stiger snabbt med smala skikt i de normala inkomstlägena, medan någon differentiering mellan höga och mycket höga inkomster knappast finns kvar. Skattesatser som förut varit avsedda som utjämningsfaktor beträffande ett begränsat antal personer med särskilt höga inkomster har kommit att bli aktuella för allt större grupper.

För att komma ur denna situation fordras en flerårig målmedveten reformpolitik. Ett avgörande steg har tagits genom beslutet att införa ett inflationskydd för skatteskalen (prop. 1977/78: 49, SkU 1977/78: 14, rskr 1977/78: 48, SFS 1977: 1070 och 1071). Därmed har en fast grund lagts för successiva sänkningar av marginalskattesatserna. Man riskerar inte längre att inflationen varje år raserar vad som i detta avseende vunnits genom tidigare års beslut.

1972 års skatteutredning har lagt fram ett förslag till marginalskattesänkningar i tre steg. I förhållande till 1978 års skala innebär detta sammanlagda sänkningar med upp till 14 procentenheter. Resultatet skulle bl. a. bli att marginalskatten när förslaget genomförts kommer att ligga under 50

% för inkomster upp till ca 64 000 kr. i nuvarande penningvärde och överstiga 60% först vid ca 75 000 kr. inkomst. Enligt min mening bör ett program av minst denna omfattning genomföras. Ett mindre steg har tagits redan genom beslutet om 1979 års skatt (prop. 1978/79: 50 bil. 2, SkU 1978/79: 19, rskr 1978/79: 107, SFS 1978: 912–915). Utrymmet för en skatteomläggning var då med hänsyn till det samhällsekonomiska läget mycket begränsat. Också för 1980 är det samhällsekonomiska läget ansträngt, men samtidigt är inkomstskattelättnader angelägna för att underlätta avtalsförhandlingarna på arbetsmarknaden. Ett ytterligare steg bör därför tas i fråga om marginalsattesänkningarna. Tyngdpunkten bör ligga i de skikt där de stora grupperna av heltidsarbetande befinner sig. Jag föreslår därför att den statliga inkomstskatten sänks med 4 procentenheter i skikten mellan 10 och 13 basenheter, vilket med hänsyn tagen till det slopade grundavdraget beräknas motsvara inkomster mellan 58 000 kr. och 75 400 kr. för år 1980. Såväl under som över de nu nämnda skikten bör mindre justeringar ske och i allt berör mina förslag inkomstskikt som för år 1980 beräknas sträcka sig från 34 800 kr. upp till 116 000 kr. Det kan visserligen göras gällande att marginalsattesänkningen redan är förhållandevis måttliga i skikten upp till 10 basenheter (58 000 kr.) men jag vill erinra om att de sammanlagda marginaleffekterna med hänsyn tagen till förekomsten av inkomstprövade bidrag trots detta kan bli besvärande höga. Insatser här har också särskild betydelse från de synpunkter som sammanhänger med avtalsförhandlingarna. Lättnader är därför motiverade även i dessa skikt.

De närmare effekterna av mitt förslag framgår av följande uppställningar. I den första, som anger den föreslagna nya skatteskalen, redovisas också resultatet av den tekniska anpassning av nuvarande skatteskala som jag redogjort för i ett tidigare avsnitt. I den andra uppställningen anges marginalsattesänkningarnas effekt och i den tredje redovisas den skattelättnad som uppstår i olika inkomstlagen. Hänsyn är därvid tagen till såväl effekten av den tekniska anpassningen som inverkan av de sänkta marginalsattesänkningarna. De ytterligare verkningarna av den marginalsattesänkningen jag avser att föreslå och effekterna av denna kommer jag att redovisa i följande avsnitt. Uppställningarna bygger på en kommunal utdebitering om 29 kr. Skattebeloppen har beräknats för skattskyldiga utan rätt till skattereduktion om 1 800 kr.

Vad som här redovisats hänför sig till effekten av statsskatteförändringarna. Under senare år har emellertid människorna vid flera tillfällen kunnat konstatera att minskningarna i statlig skatt helt eller delvis kommit att uppvägas av höjd kommunal skatt. Enligt de bedömningar som nu kan göras är emellertid kommunsektorns finansiella utgångsläge inför år 1980 relativt gott. Enligt en överenskommelse mellan regeringen och kommunförbunden skall en fortsatt dämpning av den kommunala expansionen eftersträvas. Den väsentliga utbyggnad av de statliga skatteutjämningsbidragen som riksdagen beslöt om vid föregående riksmöte (prop. 1978/79: 95, FiU

Statsskatteskalan

Beskattningsbar inkomst enligt de föreslagna reglerna		Skatteskala för år 1980, i procent, enligt	
basenheter		omräkning av nuvarande skala	förslaget
1		2	3
0 - 1		1	1
1 - 4		2	2
4 - 5		4	4
5 - 6		5	5
6 - 7		9	8
7 - 8		14	11
8 - 9		16	14
9 - 10		21	20
10 - 11		26	22
11 - 12		30	26
12 - 13		34	30
13 - 14		36	34
14 - 15		41	39
15 - 16		45	44
16 - 17		46	45
17 - 20		49	48
20 - 30		53	53
30 -		58	58

Marginalskattelättnaderna år 1980

Beskattningsbar inkomst enligt de föreslagna reglerna		Total marginalskatt år 1980, i procent, enligt	
basenheter	kronor	omräkning av nuvarande skala	förslaget
1	2	3	4
6 - 7	34 800-40 600	38	-1 37
7 - 8	40 600-46 400	43	-3 40
8 - 9	46 400-52 200	45	-2 43
9 - 10	52 200-58 000	50	-1 49
10 - 11	58 000-63 800	55	-4 51
11 - 12	63 800-69 600	59	-4 55
12 - 13	69 600-75 400	63	-4 59
13 - 14	75 400-81 200	65	-2 63
14 - 15	81 200-87 000	70	-2 68
15 - 16	87 000-92 800	74	-1 73
16 - 17	92 800-98 600	75	-1 74
17 - 20	98 600-116 000	78	-1 77

Skatteminskning år 1980 genom ändringen av skatteskala, grundavdrag och särskild skattereduktion

Taxerad inkomst år 1980, kr.	Total skatt år 1980 enligt gällande regler, kr.	Därav statlig skatt, kr.	Ändring enligt förslaget, kr.
40 000	10 942	647	-58
45 000	13 042	1 297	-176
50 000	15 289	2 094	-315
55 000	17 703	3 058	-411
60 000	20 318	4 223	-536
65 000	23 118	5 573	-738
70 000	26 086	7 091	-940
75 000	29 204	8 759	-1 108
80 000	32 409	10 514	-1 179
90 000	39 524	14 729	-1 404
100 000	47 032	19 337	-1 498
110 000	54 832	24 237	-1 598
120 000	62 632	29 137	-1 498
150 000	87 212	45 017	-1 478
200 000	129 287	72 592	-1 253

Särskild skattereduktion har avräknats från statlig skatt.

1978/79: 35, rskr 1978/79: 335, SFS 1979: 362) innebär en avsevärd inkomstökning för ett stort antal kommuner och landstingskommuner redan år 1980. Jag framhöll i det sammanhanget att de ökade statliga bidragen inte får utnyttjas till att driva upp den kommunala expansionstakten. Enligt de uppgifter som föreligger om det kommunala budgetarbetet finns det inte heller någon anledning att räkna med att kommunala skattehöjningar denna gång skall behöva omintetgöra skattelättnaden.

Ivan jag övergår till att behandla frågan om en marginalskattespärr vill jag något återvända till det tidigare resonemanget om behovet av en flerårig målmedveten reformpolitik för att pressa ned marginalskatterna. I ytterligare en uppställning belyses nämligen de sammanlagda skatteförändringarna mellan år 1976 och år 1980 i de inkomstlägen som är aktuella för heltidsarbetande. Alla belopp är därvid uttryckta i fast penningvärde (1980 års) så att de reala förändringarna framgår. Jag vill understryka att uppställningen inte gör anspråk på att visa vad som hänt individuella inkomsttagare, som ju kan ha haft mycket varierande inkomstutveckling under perioden. I stället är det skatten på en given inkomst år 1980 och den däremot med hänsyn till konsumentprisutvecklingen svarande inkomsten år 1976 som jämförs. Priserna antas därvid schematiskt komma att stiga med 6 % i årstakt under återstående del av perioden.

Förändring av total skatt och marginalskatt åren 1976--1980 för reallt oförändrad inkomst

Taxerad inkomst år 1980, kr.	Skatteförändring 1976--80, kr.		Total marginalskatt i procent		
	om kommunal-skatten legat stilla	när kommunal-skatten höjts med 3 kr.	enligt 1976 års regler	år 1980 om kommunalskatten legat stilla	år 1980 när kommunal-skatten höjts med 3 kr.
45 000	- 592	+ 578	46	37 -9	40 -6
50 000	- 970	+ 350	48	40 -8	43 -5
55 000	-1 551	- 81	48	46 -2	49 +1
60 000	-1 898	- 278	54	48 -6	51 -3
65 000	-2 292	- 522	59	52 -7	55 -4
70 000	-2 667	- 747	64	56 -8	59 -5
75 000	-3 067	- 997	64	56 -8	59 -5
80 000	-3 283	-1 063	64	60 -4	63 -1
90 000	-3 093	- 573	64	70 +6	73 +9
100 000	-2 523	+ 297	69	74 +5	77 +8
150 000	-1 097	+3 223	79	79 ±0	82 +3
200 000	+ 205	+6 025	79	84 +5	87 +8

Av materialet framgår att det trots en höjning av den genomsnittliga kommunala skattesatsen från 26 till 29 kr. varit möjligt att åstadkomma inte obetydliga marginalskattelättnader i de inkomstskikt som omfattar de största grupperna av heltidsarbetande. För inkomster däröver har däremot marginalskattes kärningar inte kunnat undvikas, vilka delvis varit avsevärda. Orsaken är här framför allt att under periodens förra del inget inflationsskydd för skatteskalen funnits. Om man ser till de absoluta skattebeloppen, så visar det sig att mindre sänkningar uppstått endast i inkomstskalans mitt, medan höjningar inträffat såväl under som över denna. Betydelsen av den kommunala skattesatsens utveckling framstår här tydligt. Uppställningen visar också klart att föreställningen om att skattepolitiken under perioden lett till stora skattesänkningar i de högsta inkomstlägena saknar grund.

De ändringar som jag föreslagit i fråga om inkomstbeskattningen bör tillämpas även i fråga om dem som erlägger skatt enligt reglerna i lagen (1958: 295) om sjömansskatt, SjöL. I samband med ändringarna av sjömansskatten för år 1979 öppnades en möjlighet för riksskatteverket att utan riksdagens medverkan fastställa de sjömansskattetabletter som avses i 9 a § SjöL och som alltså används för beräkningen av sjömansskatten i de enskilda fallen (prop. 1978/79: 56, SkU 1978/79: 20, rskr 1978/79: 103, SFS 1978: 916--918). Denna befogenhet har riksskatteverket i den mån sjömansskatten påverkas av ändringar i fråga om uttaget av statlig inkomstskatt eller storleken av den skattereduktion som medges enligt UL. Emellertid går de ändringar som jag nu föreslår längre än så genom att även t. ex. det kommunala grundavdraget ändras. Även för år 1980 bör därför riksdagen medverka vid sjömansskattens fastställande. Jag föreslår därför

att sjömansskatten anpassas till de förslag som jag nu har lagt fram i fråga om skatteskala, grundavdrag och särskild skattereduktion. Med tanke på att sjömansskatten nyligen har ändrats bör enligt min mening inga ytterligare justeringar göras, t. ex. på grundval av höjda skattesatser för kommunal inkomstskatt. Å andra sidan avser jag inte heller att föreslå att den ändring av rätten till avdrag för avgift till erkänd arbetslöshetskassa, som jag återkommer till i det följande, utsträcks att gälla även sjömansbeskattningen.

2.5.2 Marginalskattespärr

I propositionen 1978/79: 50 bil. 2 med förslag bl. a. om 1979 års skatter uttalade jag avsikten att senare behandla frågan om en marginalskattespärr. I 1972 års skatteutrednings slutbetänkande (SOU 1977:91) framfördes reservationsvis förslag om en sådan spärr. Flertalet av de remissinstanser som tog upp denna fråga tillstyrkte förslaget. Jag vill här redovisa följande överväganden.

Enligt min mening framstår det som ett rimligt krav att en skattskyldig som får en inkomstökning alltid skall kunna få behålla en viss minsta del av denna. Givetvis kan man ha olika åsikter om hur stor en sådan del lämpligen bör vara. I den nyss nämnda reservationen förordades en spärr vid 85 %, dvs. den skattskyldige skulle alltid få behålla minst 15 % av en inkomstökning. Under remissbehandlingen uttrycktes också önskemål om en spärr på lägre nivå, t. ex. 50, 60 eller 70 % marginalskatt.

Jag vill här återknyta till min tidigare diskussion om skatteskalan ändrade karaktär. Det är enligt min mening svårt att se det berättigade i en extremt hög marginalbeskattning som är riktad mot löneökningar som är en följd av befordran eller en extra arbetsinsats. Inte heller ter det sig rimligt i fråga om t. ex. upphovsmän eller uppfinnare att praktiskt taget hela ersättningen för en framgång skall gå bort i skatt. Men situationen har, som jag tidigare har nämnt, numer blivit den att de högsta marginalskatterna i stor utsträckning träffar just dessa kategorier av inkomster.

Åtgärder bör enligt min mening nu vidtas för att se till att problemen på denna punkt i vart fall inte ytterligare förvärras. På någon sikt bör man sträva efter att upphäva den sammanpressning av skatteskalan som uppstått. Skatteskiten bör göras bredare och de högsta skattesatserna komma in först vid betydligt större inkomster än i dag. Detta är emellertid något som inte kan genomföras snabbt. De alternativ som står öppna på kort sikt är att sänka skattesatserna i statsskatteskalan topp eller att införa en marginalskattespärr, dvs. en bestämmelse om att summan av statlig och kommunal skattesats inte får överstiga en viss gräns. Tanken på en sådan spärr får ses mot bakgrund av de stora variationerna i kommunala skattesatser. Vore dessa överallt ungefär desamma, så skulle givetvis det riktiga vara att sätta de statliga skattesatserna på en sådan nivå att den sammanlagda marginalskatten inte blir för hög. Så är emellertid inte fallet, utan de

kommunala skattesatserna varierar mellan ca 25 kr. och ca 33 kr. Om man då vill kunna garantera att marginalskatten ingenstans skall överstiga t. ex. 85 % så måste statsskatten anpassas till det högsta av dessa värden. I förhållande till dagens skala skulle en avsevärd sänkning krävas i högsta skiktet och en mindre i det näst högsta. Men större delen av skattelättnaden till följd av en sådan åtgärd skulle komma att tillfalla personer som bor i kommuner med lägre skattesats och där sänkningen inte behövt vara så stor för att nå det asyftade resultatet. Marginalskattesparren kan alltså sägas vara en åtgärd som mer precist än en generell sänkning av statsskatten ger uttryck just för vad man vill åstadkomma, nämligen en garanti för att en viss minsta del av en inkomstökning alltid skall kunna behållas av den skattskyldige.

Mot denna bakgrund förordar jag alternativet med en marginalskattespärr. Bedömningen kan emellertid i en framtid bli en annan om utvecklingen går mot minskade skillnader i de kommunala skattesatserna, bl. a. till följd av utbyggnaden och förbättringen av den kommunala skatteutjämnningen. Som jag skall återkomma till uppstår nämligen vissa tekniska komplikationer vid tillämpningen av en spärr, som inte skulle uppkomma vid en generell skattesatssänkning.

Frågan är nu på vilken nivå marginalskattespärren bör ligga. I likhet med reservanterna i skatteutredningen finner jag att en utgångspunkt för bedömningen här ges av den s. k. 80/85-procentregeln enligt vilken summan av inkomst- och förmögenhetsskatt inte får överstiga vissa andelar av inkomsten. Närmare bestämmelser om detta finns i lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall. Den som tjänar högst 200000 kr. skall normalt alltid få behålla minst 20 % av sina inkomster och den som har högre inkomster minst 15 % av överskjutande del. Regeln har betydelse främst för den som äger förmögenhet. När regeln blir tillämplig för en skattskyldig kommer den emellertid i praktiken också att fungera som marginalskattespärr. Den skattskyldige får regelmässigt behålla 20 % eller 15 % av en inkomstökning även om den tillämpliga marginalskattesatsen i princip skulle vara högre än 80 % resp. 85 %. Enligt min mening är det naturligt att tänka sig att en motsvarande förmån bör kunna komma även löntagare utan förmögenhet till del.

Jag är medveten om att problemet med de extremt höga marginaleffekterna finns inte bara i inkomstskalans övre delar. Kombinationen av marginalskatt och inkomstprövade bidrag kan i vissa situationer ge upphov till väl så kraftiga effekter även i lägre inkomstskikt. Framför allt gäller detta barnfamiljer, där bostadsbidragens avtrappning sker i skikt där marginalskatterna redan hunnit bli höga. I vissa fall kan problemen ytterligare förvärras genom att avgifterna i den kommunala barntillsynen stiger vid en inkomstökning. Mot dessa förhållanden är en spärr som enbart avser marginalskatten inte effektiv. Jag vill emellertid erinra om att det här är fråga om inkomstskikt där jag i det föregående har föreslagit marginalskattesänk-

ningar och där fortsatta sådana bör genomföras under de kommande åren. Rent tekniskt torde det också vara utomordentligt svårt att göra en spär tillämplig på summan av marginalskatt, bidragsavtrappning och avgiftsökn ing eftersom inkomstprövningen sker efter helt olika regler och vid skilda tidpunkter. Jag vill här peka på att flera utredningar, däribland också 1972 ars skatteutredning, undersökt möjligheten att mildra de särskilda margi naleffekterna för barnfamiljer genom att göra bostadsbidragen skatteplikti ga. Någon tillfredsställande lösning efter denna linje har emellertid inte kunnat konstrueras.

Sökandet efter en bättre utformning av bidragen måste givetvis fortsät ta. Dåvarande chefen för socialdepartementet har den 28 augusti 1979 tillkallat en kommitté (S 1979: 06) för översyn av det ekonomiska stödet till barnfamiljerna med särskild inriktning på flerbarnsfamiljerna. Kommittén skall enligt sina direktiv (Dir 1979: 48) bl. a. analysera de tröskel- och margineffekter som de nuvarande stödformerna medför. Jag vill emeller tid erinra om att de höga margineffekterna för vissa barnfamiljer delvis är ett uttryck för en målkonflikt. Samhället har ambitionen att genom olika bidragsformer garantera en tillräcklig disponibel inkomst för hushåll där den egna inkomsten är otillräcklig i förhållande till försörjningsbördan. Dessa bidrag behöver med hänsyn till de mest utsatta fallen göras så höga att det inte är rimligt att de utgår generellt, oberoende av inkomsten. Att en extra margineffekt då uppstår när hushållet ökar sin egen inkomst är oundvikligt. Vad man kan sträva efter är emellertid att genom successiva marginalskattesänkningar komma ned till en nivå där den sammanlagda margineffekten inte längre kan bli så extremt hög som i dag i vissa fall kan förekomma. Ett steg i denna riktning tas genom mitt förslag i dag om sänkning av den statliga inkomstskatten.

Jag föreslår mot bakgrund av det anförda att en marginalskattespärr in förs och att den samordnas med nuvarande 80/85-procentregeln. Gränser na kan lämpligen utformas så att statlig och kommunal inkomstskatt inte får uttas med mer än 80 % i inkomstskikt upp till 30 basenheter vilket för år 1980 motsvarar inkomster på högst 174 000 kr. I fråga om inkomstdelar därutöver bör gränsen sättas vid 85 %. Den skattenedsättning som kan bli aktuell får avse den statliga skatten, alltså samma modell som gäller för nu varande 80/85-procentregel. Beträffande 80/85-procentregeln föreslår jag en anpassning till basenhetssystemet på så sätt att gränsen mellan 80 och 85 % i totalt skatteuttag bestäms till 30 basenheter. Detta innebär för år 1980 en sänkning från 200 000 till 174 000 kr. Gränsen kommer sedan suc cessivt att stiga. En ändring med den innebörden bör göras i 3 § lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall.

De nya reglerna om en marginalskattespärr bör lämpligen tas in i Si. Jag föreslår att en ny paragraf, 10 a §, införs med sådana regler.

I fråga om de individuella verkningarna av den nya spärren vill jag näm na följande. Effekten kommer att bli beroende av skattesatsen i den kom-

mun där inkomsten beskattas. Understiger denna 27 kr., vilket den i dag gör i ett antal lågskattekommuner, så träder spärren inte i funktion. Vid skattesatser över denna gräns blir den aktuell för inkomstdelar över 20 basenheter. Om skattesatsen överstiger 32 kr., vilket kan förekomma i enstaka fall, kommer spärren in även i skiktet mellan 17 och 20 basenheter.

Skattenedsättningens storlek i en kommun med en skattesats om 29 kr. blir 560 kr. vid en inkomst om 150 000 kr. och 1 560 kr. vid en inkomst om 200 000 kr. Vid högre skattesatser och större inkomster blir nedsättningen i princip större, men i sådana fall torde den många gånger inte få fullt genomslag för den enskilde. För skattskyldiga med mycket stora inkomster blir nämligen ofta också förmögenhetsskatt aktuell. Om då inte utdebiteringen är låg, så blir i dag 80/85-procentregeln snabbt tillämplig varigenom den totala skatten sätts ned. Marginalskattespärrens effekt blir då helt eller delvis bara en omfördelning så att inkomstskatten minskar medan förmögenhetsskatten ökar.

Marginalskattespärren bör tillämpas första gången i fråga om 1980 års inkomster. Jag återkommer i ett senare avsnitt till vissa tekniska frågor.

2.6 Folkpensionärernas skattelättnader

Sedan lång tid tillbaka beskattas folkpensionärer regelmässigt gynnsammare än inkomsttagare i aktiv ålder med motsvarande inkomst. Detta sker genom att en pensionär medges ett extra avdrag för nedsatt skatteförmåga vid inkomsttaxeringen. Det extra avdraget nedtrappas i takt med stigande inkomst.

Från början hade skattelättnaderna en mer generell utformning, något som får sägas ha varit naturligt eftersom en folkpensionär då ofta inte hade annan inkomst än pensionen. Folkpensionssystemet har emellertid förbättrats med tiden och vidare har det sociala skyddet i övrigt byggts ut, bl. a. genom tillkomsten av ATP och andra förmåner. Jag vill här nämna de pensionstillskott som tillkommer pensionärer utan ATP eller med låg sådan. Dessa tillskott, som f. n. utgör 37 % av basbeloppet enligt AFL, höjs med fyra procentenheter varje budgetår till dess de den 1 juli 1981 uppgår till 45 % av basbeloppet. Antalet pensionärer som bara har folkpension och pensionstillskott har också minskat starkt under årens lopp. I stället har antalet pensionärer som har ATP eller andra pensionsförmåner ökat kraftigt.

Skatteutredningen har i sitt slutbetänkande behandlat även folkpensionärernas ekonomiska förhållanden. Utredningen ansåg att skattelättnader var motiverade för pensionärer med låga inkomster, eftersom de lägsta pensionerna inte kunde anses ge full skattekraft. Däremot ansågs skäl inte föreligga för en förmånsbehandling även av pensionärer med inkomster som var jämförbara med de aktiva gruppernas. Denna uppfattning delades av flertalet remissinstanser som yttrade sig i frågan.

För egen del kan jag konstatera att frågan om folkpensionärernas ställning i skattehänseende rymmer flera, delvis svärbemästrade avvägningsproblem. Det är inte bara fråga om hur lättnader vid beskattningen bör vara utformade rent tekniskt och hur stora de lämpligen bör vara. Det finns också ett mycket nära samband med pensionsförmånernas närmare utformning och med reglerna om bl. a. kommunala bostadstillägg till folkpensionen m. m. Dessa förhållanden föranleder följande bedömning från min sida.

För inkomståret 1979 har skattelättnaderna, liksom för de närmast föregående åren, varit så avvägda att en folkpensionär med enbart ålderspension och pensionstillskott inte påförs skatt. Detsamma bör gälla för år 1980. Detta medför att det extra avdraget måste ökas. Med hänsyn till omläggningen av grundavdragen får den tekniska konstruktionen av avdraget samtidigt justeras något. I lagen bör anges att avdraget vid en viss högsta sidoinkomst skall medges med så stort belopp att den statligt beskattningsbara inkomsten uppgår till högst 6 000 kr. Med beaktande av detta och av det tidigare förslaget i fråga om den särskilda skattereduktionen får beloppsgränsen i punkt 2 av anvisningarna till 50 § KL sättas till 5 200 kr. för att syftet skall uppnås.

Som jag nyss nämnde rymmer de nuvarande reglerna om folkpensionärernas beskattning flera problem. 1972 års skatteutredning har pekat på en del av dessa och ytterligare synpunkter framkom vid remissbehandlingen av utredningens betänkande. Likaså har man i den praktiska tillämpningen av nuvarande regler mött problem. Det gäller både frågor som hänger samman med den principiella utformningen av systemet och detaljfrågor. Dessa problem kan enligt min mening inte få en mera långsiktig lösning utan ett ganska omfattande utredningsarbete. Jag avser att begära regeringens bemyndigande att tillkalla en särskild kommitté för att göra denna utredning.

Enligt 22 § taxeringslagen (1956: 623) är skattskyldig som har uppburit folkpension i regel skyldig att avlämna deklARATION endast om hans inkomst har uppgått till minst 16 000 kr. eller, om hans make har uppburit folkpension, till minst 13 800 kr. Beloppen är avvägda med hänsyn till de regler om extra avdrag som gällde för 1978 års inkomster. För 1980 års taxering, som avser 1979 års inkomster, kan beloppen höjas till 17 500 resp. 15 200 kr.

2.7 Tekniska frågor

Jag avser nu att redovisa mina överväganden och förslag rörande de tekniska ändringar som föranleds av grundavdragsreformen och marginalskattespärren.

Höjningen av det kommunala grundavdraget och slopandet av det statliga kräver en lång rad följdändringar i KL och UL. Höjningen av grundavdraget föranleder ändringar i 48 § 2 och 3 mom. KL. Det höjda grundav-

draget medför att någon kommunal skatt inte blir aktuell förrän inkomsten överstiger 6 000 kr. Statsskatt beräknas däremot även för mindre inkomster. Till följd av den särskilda skattereduktionen kommer emellertid inte någon slutlig skatt att påföras. Skattskyldighet inträder därför i praktiken först när inkomsterna överstiger grundavdraget. Jag vill erinra om att jag redan i propositionen 1978/79:111 bil. 7 har föreslagit att deklara-tionspliktsgränsen höjs till 6 000 kr. Motsvarande beloppshöjning bör ske även på andra håll i skattelagstiftningen där en anknytning finns till grundavdrags storlek. Så är fallet med de sociala förmåner som är inkomstskattepliktiga, t. ex. sjukpenningen. Skatteplikt föreligger här i den mån sjukpenningen grundas på en inkomst om 4 500 kr. eller däröver. Här bör gränsen för framtiden vara 6 000 kr. I denna del får ändringar göras i 19 §, punkt 14 av anvisningarna till 21 §, punkt 9 av anvisningarna till 24 §, punkt 9 av anvisningarna till 28 § samt punkt 12 av anvisningarna till 32 § KL. Likaså bör skattefrihetsgränsen i 53 § 1 mom. KL för vissa pensionsförmåner till utomlands bosatta personer höjas från 4 500 kr. till 6 000 kr.

Regler som rör det statliga grundavdraget finns i 8 §, 9 § 2 och 3 mom. samt 11 § 1 mom. Si. Dessa bestämmelser får således ändras. En anknytning till det statliga grundavdraget finns vidare i anvisningarna till 12 § SJL. Bestämmelsen anger högsta belopp för jämkning på grund av väsentligen nedsatt skatteförmåga vid sjömansbeskattningen. Även här bör en ändring göras. I fråga om den särskilda skattereduktionen får ändring göras i 2 § 5 mom. UL. Jag vill samtidigt föreslå en redaktionell ändring i 2 § 4 mom. UL. Av enkelhetsskäl bör det för framtiden anges vilka skatter m. m. som kan komma i fråga för skattereduktion. F. n. anges i stället när reduktion inte skall ske.

Mina nu redovisade förslag påkallar ändringar i AFL och lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring.

Som erinrades i prop. 1973:46 angående utformningen av beskattad sjukpenning (s. 99) har, alltsedan den obligatoriska sjukpenningförsäkringen infördes, den nedre inkomstgränsen för tillhörighet till försäkringen nära följt deklara-tionspliktsgränsen. I det nuvarande systemet med beskattad sjukpenning är anknytningen mellan deklara-tionspliktsgränsen och den re-ella skattepliktsgränsen å ena sidan och den nedre gränsen för tillhörighet till sjukpenningförsäkringen särskilt motiverad. Dessa båda gränser bör så-ledes överensstämma. Jag föreslår därför att den nedre gränsen för tillhö-righet till sjukpenningförsäkringen i 3 kap. 1 § AFL höjs på samma sätt som deklara-tionspliktsgränsen till 6 000 kr. För den föreslagna höjningen av den nedre inkomstgränsen talar också den allmänna löneutvecklingen sedan år 1973 då den nuvarande gränsen fastställdes. Som en konsekvens av ändringarna i AFL föreslår jag att 3 kap. 6 § och 4 kap. 6 § lagen om ar-betsskadeförsäkring ändras på motsvarande sätt.

Vid en nedre inkomstgräns av 6 000 kr. skulle försäkrade som f. n. har en årlig förvärvsinkomst mellan 4 500 kr. och 6 000 kr. komma att ställas utan-

för sjukpenningförsäkringen. För att förebygga att personer som vid tiden för lagändringens ikraftträdande är sjukpenningförsäkrade på grund av sådan inkomst får en försämring i skyddet vid sjukdom förordar jag att dessa försäkrade övergångsvis får behålla sin sjukpenningförsäkring enligt nuvarande regler så länge de har en inkomst som uppgår till 4 500 kr. Stiger inkomsten till 6 000 kr. eller däröver kommer självfallet den nya regeln att bli tillämplig på den försäkrade.

Jag vill påpeka att ytterligare ändringar kan behöva göras i en del kungörelser. Här får regeringen utfärda nya bestämmelser längre fram om de av mig redovisade förslagen godtas av riksdagen. Likaså kan höjningen till 6 000 kr. inverka på en del dubbelbeskattningsavtal. Beloppsgränser på 4 500 kr. förekommer i vissa avtal, men gränserna har inte den omedelbara anknytning till grundavdraget som bestämmelserna i de lagrum jag redovisat i det föregående. Beträffande dubbelbeskattningsavtalen får eventuella ändringar övervägas i annat sammanhang.

Jag vill nu ta upp några speciella frågor som aktualiseras genom ändrade grundavdrag och skattereduktion och där ytterligare överväganden är påkallade.

Först vill jag behandla den skattereduktion på 1 800 kr. (s. k. hemmaka-keavdrag) som enligt 2 § 4 mom. UL medges bl. a. gift skattskyldig vars make saknar taxerad inkomst. Denna reduktion avtrappas och upphör helt när den andre makens inkomst når upp till 4 500 kr. Är makens taxerade inkomst lägre innebär avtrappningen att skattereduktionen uppgår till 40% av det belopp som motsvarar skillnaden mellan 4 500 kr. och den taxerade inkomsten. Dessa bestämmelser bör anpassas till det höjda grundavdraget men inte i övrigt ändras på sådant sätt att skattelättnaderna blir annorlunda än f. n. Jag föreslår att regeln utformas så att skattereduktionen uppgår till 30% av skillnaden mellan 6 000 kr. och den lägre taxerade inkomsten. En bättre anknytning till den marginalskattesats som blir aktuell för inkomster överstigande grundavdraget uppnås därigenom. En ändring får göras även i 4 § 2 mom. UL och som rör kolumnindelningar i skattetabellerna. Den nuvarande gränsen vid 2 000 kr. har bestämts med beaktande av nuvarande skattereduktions anknytning till grundavdraget. Mina förslag medför att gränsen för framtiden får sättas vid 3 000 kr. Jag vill i detta sammanhang föreslå redaktionella ändringar i 2 § 1 mom. och 4 § 1, 3 och 4 mom. UL.

En ytterligare fråga avser beskattningen av makars B-inkomster. F. n. gäller enligt 11 § Si att sådana inkomster skall sammanläggas och skatten beräknas som om hela beloppet utgjort inkomst för den make som har den högsta A-inkomsten. Om makarnas sammanlagda B-inkomster inte uppgår till 2 000 kr. behandlas de dock vid skatteberäkningen som A-inkomst. Ett slopande av det statliga grundavdraget skulle här leda till en skärpt beskattning i atskilliga fall. Så blir genomgående fallet vid sammanläggning när makes A-inkomst inte uppgår till 4 500 kr. Detta beror på att den beskattningsbara B-inkomsten enligt 9 § 3 mom. sista stycket utgörs av skill-

naden mellan den beskattningsbara B-inkomsten och den beskattningsbara A-inkomsten, varvid bl. a. grundavdraget avräknas från sistnämnda inkomst. Slopandet av det statliga grundavdraget bör inte medföra en skattesärskärpning av nu nämnt slag. Jag föreslår därför att en regel införs i 11 § om att vid skatteberäkningen minst 4 500 kr. av vardera makens inkomst skall behandlas som A-inkomst. Härigenom blir beskattningen i sammanläggningsfallen i princip oförändrad.

Av motsvarande skäl bör en ändring göras i 3 § lagen om begränsning av skatt i vissa fall. Vid beräkning av spärrbeloppet bör den beskattningsbara inkomsten minskas med 4 500 kr.

De bestämmelser som jag nu tagit upp bör tillämpas första gången vid 1981 års taxering.

Jag övergår nu till frågan om marginalskaftespärrrens närmare utformning och tillämpning.

En marginalskaftespärr måste utformas så att den blir tekniskt lätthanterlig. Det är viktigt både för skattemyndigheterna och för de skattskyldiga som bör ha möjlighet att själva kunna beräkna sin skatt. Det innebär att spärrregeln bör byggas upp med utgångspunkt i den situation som är aktuell för flertalet av de skattskyldiga som kan komma att beröras. Det är nämligen inte möjligt att redan från början förutse varje tänkbar variation av skilda inkomstförhållanden och andra omständigheter som kan påverka skattens storlek och beakta den vid bestämmelsernas utformning.

För skattskyldig vars inkomster både statligt och kommunalt beskattas i hemortskommunen erbjuder tillämpningen av en spärrregel inga särskilda svårigheter. Inkomsterna läggs ihop och skattesatsen sätts ned i de inkomstskikt där så skall ske för att inte det angivna skatteuttaget skall överskridas. Detsamma gäller även i fråga om två makar som båda har inkomster av nu nämnt slag.

Bilden kompliceras emellertid i de fall där skattskyldighet föreligger i flera kommuner. Antag att en person förutom sin löneinkomst, som skall beskattas i hemortskommunen, även har inkomster där beskattning skall ske i annan kommun, s. k. utbokommun. Den skattskyldige äger t. ex. en jordbruksfastighet som ligger i en utbokommun. De kommunala skattesatserna är då regelmässigt olika och man måste ta ställning till hur nedsättningen av de statliga skattesatserna skall ske med hänsyn till att olika kommunala skattesatser gäller för skilda delar av den sammanlagda inkomsten. För att nå fram till ett principiellt riktigt resultat skulle man för fall av detta slag få skapa speciella fördelningsregler av komplicerad natur. Än större svårigheter uppkommer om den skattskyldige har inkomster inte i bara en utbokommun utan i flera. Det är emellertid inte möjligt att inom ramen för ett någorlunda lätthanterligt system skapa millimeterrättvisa i sådana fall som jag nyss berört. Dessa torde inte heller vara vanliga. Jag vill därför i förenklande syfte föreslå att man i första hand låter skattesatsen i hemortskommunen vara avgörande vid tillämpningen av marginalskaftespärrren.

Det kan också uttryckas så att inkomsterna i hemortskommunen antas ligga i toppen av den sammanlagda inkomstsumman när marginalskatten beräknas. Om inkomsterna och skattesatsen i utbokommunen är sådana att den skattskyldige fortfarande ligger inom området för spärren får skattesatsen i denna kommun vara avgörande i denna del. Ett exempel får belysa det sagda.

I hemortskommunen där inkomsterna uppgår till 95 000 kr., är skattesatsen 29 kr. och i utbokommunen, där inkomsterna är 120 000 kr., är skattesatsen 31 kr. Vid statstaxeringen är alltså inkomsten (95 + 120) 215 000 kr. De kommunala skattesatserna är så höga att marginalskattespärren skall tillämpas. I skiktet 116 000–174 000 kr. är skatten vid den statliga taxeringen 53 % och 58 % på beloppen däröver. Mitt förslag innebär att hemortskommunens skattesats i första hand blir avgörande. På beloppet mellan 174 000 kr. och 215 000 kr. skall marginalskatten nedsättas från 87 % (58+29) till 85 %. Av inkomsten i hemortskommunen återstår nu 54 000 kr. (95–41) och på denna del blir marginalskatten 80 % i stället för 82 %. Nu återstår i skiktet 116 000–174 000 kr ett belopp av 4 000 kr. och även här uttas skatt med 80 % i stället för 84 % (53+31).

Om exemplet ändras så att skattesatsen i hemortskommunen antas vara bara 25 kr. blir marginalskattespärren bara tillämplig i fråga om det sistnämnda beloppet 4 000 kr.

Hemortskommunens skattesats blir alltså avgörande i första hand. Berörs flera utbokommuner bör därnäst skattesatsen i den kommun där den högsta utboinkomsten finns bli avgörande osv. Motsvarande bör gälla i de sällsynta fall fysisk person har inkomster i flera församlingar utan att vara mantalsskriven i någon. Även här bör fördelningen ske efter inkomsternas storlek i de skilda församlingarna. Skulle i något fall inkomsterna i olika kommuner vara lika stora, bör den högsta skattesatsen vara vägledande.

Beträffande makar uppkommer i vissa fall särskilda problem beroende på sambeskattningen. Sambeskattningen sker i princip så att B-inkomsterna vid beräkningen av den statliga inkomstskatten läggs i toppen hos den make som har den högsta A-inkomsten. Så länge makarna har inkomster bara i hemortskommunen behövs inte några särskilda regler. Så är däremot fallet om den make, som har den lägre A-inkomsten har B-inkomst i annan kommun med annan skattesats än hemortskommunen. Jag har nyss föreslagit att man för det fall maken med den högre A-inkomsten har en B-inkomst i annan kommun låter skattesatsen i hemortskommunen vara avgörande i första hand. Denna modell är enligt min åsikt också den lämpligaste för det fall som nu avses. Även vid sambeskattning bör alltså skattesatsen i hemortskommunen bli avgörande. För de sällsynta fall där makar, som skall sambeskattas, är skrivna i olika kommuner bör motsvarande gälla. Det innebär att skatten i hemortskommunen för den som har den högsta A-inkomsten blir avgörande. Är inkomsterna lika stora bör den kommun som har den högsta skattesatsen anses som hemortskommun.

Vid sambeskattning i sådana fall där båda makarna har B-inkomster skall skatten fördelas dem emellan efter inkomsternas storlek. Då marginalskattespärren tillämpas bör man först, liksom nu, räkna ut den sammanlagda skatten på summan av högsta A-inkomster och makarnas B-inkomster. Den skatt som skall fördelas mellan makarna bör sedan motsvara skillnaden mellan denna summa och skatten på A-inkomsten. Detta följer av gällande bestämmelser i 11 § 1 mom. Si.

Genom de lösningar som jag nu har förordat i sambeskattningsfallen erhålls ett system som är relativt enkelt att tillämpa i praktiken. Det står också i överensstämmelse med reglerna för sambeskattningen av makars B-inkomst. Dessa regler bygger på tanken att skatten så långt möjligt bör bli densamma oavsett vilken av makarna som har B-inkomsten.

En ytterligare fråga som jag vill beröra gäller de fall där statligt och kommunalt beskattningsbar inkomst uppgår till olika belopp. Om den statliga beskattningsbara inkomsten är lägre än den kommunala träffas överskjutande kommunalt beskattningsbar inkomst bara av den kommunala skattesatsen. Några egentliga marginalskatteproblem föreligger inte. Detsamma får sägas vara läget i det omvända fallet. Uppgår den statligt beskattningsbara inkomsten till ett högre belopp än den kommunalt beskattningsbara, något som till följd av grundavdragsreformen ofta blir fallet i framtiden, så träffas överskjutande del bara av statlig inkomstskatt. Jag förordar därför att marginalskattespärren tillämpas till de delar inkomsterna sammanfaller men inte mer. Om den statligt beskattningsbara inkomsten uppgår till 140 000 kr. och den kommunala till 200 000 kr. kan spärren tillämpas i inkomstskikten upp till 140 000 kr. och detsamma bör gälla också i det omvända fallet. Några uttryckliga bestämmelser om detta anser jag inte behövas.

Jag vill avslutningsvis ta upp några detaljfrågor som aktualiseras av den föreslagna marginalskattespärren. Först vill jag påpeka att spärren liksom den nu gällande 80/85-procentregeln skall tillämpas bara i fråga om fysisk person som är bosatt här i landet samt dödsbo efter sådan person. Spärren anses kunna tillämpas även i fråga om preliminär skatt.

Marginalskattespärren innebär en minskning av skatteuttaget. Den skall självfallet beaktas vid tillämpningen av dubbelbeskattningsavtal och vid avräkning av utländsk skatt enligt 24–28 §§ Si. Skall t. ex. utländsk skatt avräknas från svensk skatt fastställs den svenska skatten med beaktande av spärregeln. Likaså skall marginalskattespärren tillämpas innan nedsättning sker enligt den nuvarande 80/85-procentregeln. För den som inte tillhör svenska kyrkan nedsätts församlingsskatten med 70 %. Detta leder till att den kommunala skattesatsen blir lägre vilket givetvis skall beaktas vid spärrens tillämpning. Några särskilda regler för de fall jag nu behandlat torde inte behövas.

Da marginalskattespärren tillämpas kommer den självfallet att något försvara beräkningen av skatten. För flertalet fall torde emellertid beräkning-

arna kunna bemästras någorlunda enkelt. Det får bli en uppgift för riksskatteverket att närmare informera enskilda och myndigheter om hur de nya reglerna skall tillämpas. Marginalskattespärren bör tillämpas första gången i fråga om 1980 års inkomster.

2.8 Avdrag för avgift för arbetslöshetsförsäkring

I princip föreligger vid den skattemässiga behandlingen av försäkringar reciprocitet mellan avdrag för försäkringspremier och beskattning av utfallande ersättningar. Antingen medges avdrag för de erlagda avgifterna och beskattas utfallande försäkringsbelopp eller också vägras avdrag för avgifterna och är de utfallande beloppen skattefria. I fråga om livförsäkringar behandlas pensionsförsäkringar (P-försäkringar) på det förra sättet och kapitalförsäkringar (K-försäkringar) på det senare.

En rätt till avdrag med begränsat belopp för premier för sådana försäkringar som behandlas som K-försäkringar har dock funnits alltsedan år 1910. Avdrag får således enligt 46 § 2 mom. KL göras för premier och andra avgifter för kapitalförsäkring, arbetslöshetsförsäkring samt sjuk- eller olycksfallsförsäkring, därunder inbegripen avgift till sjukkassa för begravningshjälp (kapitalförsäkringsavdraget). Rätt till avdrag enligt dessa regler föreligger dock inte i vissa fall då premien i stället är avdragsgill enligt särskilda bestämmelser och inte heller för avgift till sjukförsäkring enligt 2–4 kap. AFL. Avdraget är maximerat till 250 kr. för ensamstående samt till 500 kr. för sammanlevande makar gemensamt och för ensamstående med hemmavarande barn. Avdraget har till syfte att stimulera försäkringssparande.

Avdrag för medlemsavgift till arbetslöshetskassa är avdragsgill endast inom ramen för kapitalförsäkringsavdraget. Utfallande belopp är sedan år 1974 skattepliktig intäkt (prop. 1973: 49, SkU 1973: 30, rskr 1973: 199, SFS 1973: 505). Sjukpenningutredningen hade i betänkandet (SOU 1972: 60) beskattade förmåner vid sjukdom och arbetslöshet m. m. föreslagit införande av skatteplikt för bl. a. sjukpenning, dagpenning från arbetslöshetsförsäkringen och kontant arbetsmarknadsstöd. Utredningen uttalade att avdrag i praktiken redan erhöles inom ramen för försäkringsavdraget och att anledning därför inte förelåg att föreslå ändrade avdragsregler.

Under remissbehandlingen riktades kritik mot förslaget från bl. a. Svenska metallindustriarbetareförbundet, Arbetslöshetskassornas samorganisation och Tjänstemännens centralorganisation.

Dåvarande departementschefen anförde att, med hänsyn bl. a. till att försäkringsavdraget var under översyn av 1972 års skatteutredning och till att utgående avgifter i regel rymdes inom maximibeloppet, skäl inte förelåg att då föreslå någon ändring.

1972 års skatteutredning föreslog en oinskränkt avdragsrätt för avgift till arbetslöshetsförsäkringen genom att denna avgift lades utanför beloppsgränsen för försäkringsavdraget.

Försäkringsinspektionen, länsstyrelserna i Södermanlands, Malmöhus, Göteborgs och Bohus samt Norrbottens län, Centralorganisationen SACOJSR, Kooperativa förbundet, Svenska försäkringsbolags riksförbund och Tjänstemännens centralorganisation tillstyrkte förslaget eller lämnade det utan erinran. Några remissinstanser, däribland *länsstyrelserna i Södermanlands och Östergötlands län*, påpekade att förslaget har nackdelar från administrativ synpunkt. *Riksrevisionsverket* och *Föreningen Sveriges fögderitjänstemän* ansåg att avdraget bör slopas. *Landstingsförbundet* anslöt sig till utredningens synsätt men ansåg att frågan borde prövas i ett större sammanhang i anslutning till förslag från 1974 års utredning om en allmän arbetslöshetsförsäkring (A 1974: 08). Att resultatet av nämnda utredning borde avvaktas ansåg också bl. a. *riksskatteverket*. *Försäkringsinspektionen* och *Svenska försäkringsbolags riksförbund* tog upp frågan om en höjning av försäkringsavdraget.

För egen del vill jag anföra följande.

Den skattemässiga behandlingen av arbetslöshetsförsäkringen strider mot den princip som gäller för beskattning av försäkringar. I fråga om avdrag för premier jämförs den med K-försäkringar och i fråga om utfallande ersättning med P-försäkringar. Redan detta förhållande motiverar i och för sig en ändring av avdragsrätten.

Avgifterna till arbetslöshetskassorna varierar kraftigt, från några tiotal kronor per år till flera hundratal. Skillnaderna beror i viss mån på olikheter beträffande utfallande förmåner men till stor del på risken för arbetslöshet inom verksamhetsområdet. De tar vanligen i anspråk en betydande del av försäkringsavdraget och i vissa fall räcker detta inte till. Detta drabbar i första hand dem som har ett yrke där risken för arbetslöshet är särskilt stor.

Mot bakgrund av vad jag nu har anfört vill jag därför föreslå att en särskild rätt till avdrag införs för avgift till erkänd arbetslöshetskassa. Den nyssnämnda utredningen har nuncera lagt fram betänkandet (SOU 1978: 45) Allmän arbetslöshetsförsäkring. Enligt utredningens förslag skall en allmän arbetslöshetsförsäkring inte finansieras genom avgifter från de försäkrade. Det är f. n. inte möjligt att bedöma när de statsfinansiella förutsättningarna för en sådan reform kan komma att föreligga. Jag anser det därför inte motiverat att på grund av det framlagda förslaget underlåta att nu reformera avdragsrätten.

Avdraget bör medges i förvärvskälla, i de flesta fall från tjänsteinkomst. Kan flera förvärvskällor komma i fråga bör avdraget i första hand hänföras till den där intäkterna är störst. Förslaget medför ändringar i 46 § 2 mom. och anvisningarna till 20, 22, 29 och 33 §§ KL. De nya reglerna bör tillämpas första gången vid 1981 års taxering.

3 Inkomsteffekter för år 1980

De marginalskattesänkningar jag i det föregående har föreslagit kan beräknas medföra ett inkomstbortfall år 1980 för staten om ca 2 650 milj. kr. Jag har därvid tagit hänsyn också till effekterna av grundavdragsreformen och den tekniska anpassningen av skatteskalan. Skattebortfallet till följd av marginalskattespärren kan uppskattas till ca 80 milj. kr. om man beaktar inverkan av 80/85-procentregeln och variationerna i de kommunala skattesatserna. Slutligen beräknas omläggningen av avdragsrätten för avgift till arbetslöshetskassa ge upphov till en sådan ökning av de skattemässiga avdragen att skattebortfallet uppgår till ca 50 milj. kr. Sammantaget blir effekten av de föreslagna åtgärderna alltså en inkomstminskning år 1980 om ca 2 780 milj. kr.

Statsbudgeten för nästa år påverkas emellertid inte endast av de här behandlade inkomstskatteförändringarna. Jag vill erinra om att regeringen tidigare i prop. 1979/80: 30 om höjning av skatten på energi, m. m. har föreslagit höjningar av skatten på bensin, olja och elektrisk kraft som - även om skattehöjningarna främst har ett energipolitiskt syfte - kan beräknas medföra en betydande inkomstökning för staten. Likaså innebär den höjning av skatterna på alkoholhaltiga drycker och tobak som riksdagen redan har beslutat om (prop. 1979/80: 28, SkU 1979/80: 8, rskr 1979/80: 1, SFS 1979: 858 - 860) också en inkomstförstärkning. I båda fallen är ett huvudsyfte med skattehöjningarna att hålla tillbaka förbrukningen, vilket gör en noggrann beräkning av inkomsteffekterna vanskelig. Effekterna vid oförändrad konsumtionsvolym uppgår till ca 2 900 milj. kr. i fråga om energibeskattningen och drygt 1 400 milj. kr. i fråga om skatten på alkohol och tobak.

4 Hemställen

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att antaga inom budgetdepartementet upprättade förslag till

1. lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt,
2. lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370),
3. lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623),
4. lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272),
5. lag om ändring i lagen (1958: 295) om sjömansskatt,
6. lag om ändring i lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt m. m.,
7. lag om ändring i lagen (1961: 436) om församlingsstyrelse,
8. lag om ändring i lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall,
9. lag om ändring i lagen (1962: 381) om allmän försäkring,

10. lag om ändring i lagen (1976: 380) om arbetsskadeförsäkring.

Det under 7 angivna förslaget har upprättats i samråd med chefen för kommundepartementet och de under 9 och 10 upptagna förslagen i samråd med chefen för socialdepartementet.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden lagt fram.

Innehåll	Sid.
Propositionen	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Lagförslag	
1 Förslag till lag om ändring i lagen (1947: 576) om statlig inkomstskatt	2
2 Förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen (1928: 370) ..	7
3 Förslag till lag om ändring i taxeringlagen (1956: 623)	21
4 Förslag till lag om ändring i uppbördslagen (1953: 272)	22
5 Förslag till lag om ändring i lagen (1958: 295) om sjömansskatt ..	27
6 Förslag till lag om ändring i lagen (1965: 269) med särskilda bestämmelser om kommuns och annan menighets utdebitering av skatt, m. m.	37
7 Förslag till lag om ändring i lagen (1961: 436) om församlingsstyrelse	39
8 Förslag till lag om ändring i lagen (1970: 172) om begränsning av skatt i vissa fall	41
9 Förslag till lag om ändring i lagen (1962: 381) om allmän försäkring	42
10 Förslag till lag om ändring i lagen (1976: 380) om arbetskadeförsäkring	43
Utdrag av protokoll vid regeringssammanträde 1979-11-08	44
1 Inledning	44
2 Föredragandens överväganden	45
2.1 Utgångspunkter för den ekonomiska politiken	45
2.2 Fortsatt reformering av inkomstskatten	50
2.3 Det kommunala skatteunderlaget	51
2.4 Teknisk anpassning av skatteskalen m. m.	53
2.5 Marginalskattefrågor, m. m.	55
2.5.1 Sänkta marginalskatter för år 1980	55
2.5.2 Marginalskattespärr	60
2.6 Folkpensionärernas skattelättnader	63
2.7 Tekniska frågor	64
2.8 Avdrag för avgift för arbetslöshetsförsäkring	70
3 Inkomsteffekter för år 1980	72
4 Hemställan	72
5 Beslut	73